DIRETTIVA 2007/59/KE TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

tat-23 ta' Ottubru 2007

dwar iċ-ċertifikazzjoni ta' sewwieqa tal-ferroviji li joperaw lokomotivi u ferroviji fuq is-sistema ferrovjarja tal-Komunità

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 71 tiegħu,

Wara li kkunsidraw l-proposta mill-Kummissjoni,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ([1]),

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Reġjuni ([2]),

Waqt li jaġixxu skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 251 tat-Trattat, fid-dawl tat-test konġunt approvat mill-Kumitat ta' Konċiljazzjoni fil-31 ta' Lulju 2007 ([3]),

Billi:

(1) Id-Direttiva 2004/49/KE ([4]) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-29 ta' April 2004 dwar is-sigurtà tal-linji tal-ferrovija tal-Komunità teħtieġ mill-amministraturi ta' l-infrstruttura u impriżi ferrovjarji li jistabbilixxu s-sistemi tagħhom ta' l-immaniġġar tas-sigurtà b'tali mod li s-sistema tal-ferroviji tkun għall-inqas kapaċi tilħaq miri komuni ta' sigurtà u tikkonforma mar-regoli ta' sigurtà u r-rekwiżiti ta' sigurtà nazzjonali definiti fl-ispeċifikazzjonijiet tekniċi għall-interoperabbiltà (*TSIs*) u li jiġu applikati l-partijiet relevanti tal-metodi komuni ta' sigurtà. Dawn is-sistemi ta' mmaniġġar tas-sigurtà jipprevedu, fost affarijiet oħra, programmi ta' taħriġ tal-persunal u sistemi li jiżguraw li tinżamm il-kompetenza tal-persunal u li d-dmirijiet jitwettqu bil-mod xieraq.

(2) Id-Direttiva 2004/49/KE tipprevedi li impriża ferrovjarja għandha jkollha ċertifikat ta' sigurtà sabiex tkun tista' tingħata aċċess għall-infrastruttura tal-ferroviji.

(3) Skond id-Direttiva tal-Kunsill 91/440/KEE tad-29 ta' Lulju 1991 dwar l-iżvilupp tal-linji tal-ferrovija tal-Komunità ([5]), l-impriżi ferrovjarji li jkollhom liċenzja għandhom, mill-15 ta' Marzu 2003, dritt ta' aċċess għar-retikolat tal-merkanzija trans-Ewropew għas-servizzi tal-merkanzija bil-ferroviji internazzjonali u , mill-2007 l-aktar tard, sejrin ikollhom dritt ta' aċċess għar-retikolat kollu fir-rigward tas-servizzi tal-merkanzija domestiċi u internazzjonali. Din l-estensjoni gradwali ta' drittijiet ta' aċċess sejra twassal inevitabbilment għal żieda fil-moviment ta' sewwieqa tal-ferroviji bejn fruntieri nazzjonali. Ir-riżultat sejjer ikun ta' domanda dejjem tikber għal sewwieqa mħarrġa u ċċertifikati sabiex joperaw f'aktar minn Stat Membru wieħed.

(4) Studju li sar mill-Kummissjoni fl-2002 wera biċ-ċar il-fatt li l-liġijiet ta' l-Istati Membri dwar il-kondizzjonijiet ta' ċertifikazzjoni għas-sewwieqa tal-ferroviji ivarjaw b'mod konsiderevoli. Għandhom għalhekk jiġu adottati regoli Komunitarji għaċ-ċertifikazzjoni tas-sewwieqa tal-ferroviji sabiex jitneħħew dawn id-differenzi filwaqt li jinżamm il-livell għoli attwali ta' sigurtà tas-sistema tal-ferroviji fil-Komunità.

(5) Tali regoli Komunitarji għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-għanijiet tal-linji politiċi Komunitarji dwar il-libertà ta' moviment tal-ħaddiema, il-libertà ta' stabbiliment u l-libertà fil-provvista ta' servizzi fil-kuntest tal-politika komuni ta' trasport, filwaqt li tiġi evitata kull distorsjoni tal-kompetizzjoni.

(6) L-iskop ta' dawn id-dispożizzjonijiet komuni għandu jkun fuq kollox li jagħmilha aktar faċli għas-sewwieqa tal-ferroviji li jiċċaqalqu minn Stat Membru għal ieħor, iżda wkoll li jagħmilha aktar faċli għalihom li jiċċaqalqu minn impriża ferrovjarja għal oħra, u ġeneralment li l-liċenzja u ċ-ċertifikat komplementari armonizzat ikunu rikonoxxuti mill-partijiet interessati kollha fis-settur tal-ferroviji. Għal dan il-għan, huwa essenzjali li d-dispożizzjonijiet jistabbilixxu rekwiżiti minimi li l-applikanti għandhom jissodisfaw sabiex jiksbu liċenzja jew ċertifikat komplementari armonizzat.

(7) Din id-Direttiva ssegwi, u hija fil-biċċa l-kbira tagħha bbażata fuq, il-Ftehim konġunt storiku konkluż mill-Federazzjoni Ewropea tal-Ħaddiema tat-Trasport (*ETF*) u l-Komunità tal-Ferroviji Ewropej (*CER*) dwar ċerti aspetti tal-kondizzjonijiet tax-xogħol ta' ħaddiema mobbli li jaħdmu fuq servizzi transkonfinali interoperabbli ([6]).

(8) Anke jekk Stat Membru jeskludi mill-ambitu ta' din id-Direttiva sewwieqa li joperaw esklussivament fuq ċerti kategoriji ta' sistemi, retikolati u infrastruttura ferrovjarji, dan m'għandu bl-ebda mod jillimita l-obbligu ta' dak l-Istat Membru li jirrispetta l-validità ta' liċenzji fit-territorju kollu ta' l-Unjoni Ewropea jew ta' ċertifikati komplementari armonizzati fuq l-infrastruttura relevanti.

([1]) ĠU C 221, 8.9.2005, p. 64.

([2]) ĠU C 71, 22.3.2005, p. 26.

([3]) Opinjoni tal-Parlament Ewropew tat-28 ta' Settembru 2005 (ĠU C 227 E, 21.9.2006, p. 464), Pożizzjoni Komuni tal-Kunsill ta' l-14 ta' Settembru 2006 (ĠU C 289 E, 28.11.2006, p. 42), Pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tat-18 ta' Jannar 2007 (għadha mhijiex pubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali), Riżoluzzjoni Leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tal-25 ta' Settembru 2007 u Deċiżjoni tal-Kunsill ta' tas-26 ta' Settembru 2007.

([4]) ĠU L 164, 30.4.2004, p. 44.

([5]) ĠU L 237, 24.8.1991, p. 25. Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2006/103/KE (ĠU L 363, 20.12.2006, p. 344).

([6]) ĠU L 195, 27.7.2005, p. 18.

(9) Ir-rekwiżiti għandhom ikopru mill-inqas l-età minima sabiex tinstaq ferrovija, il-kondizzjoni fiżika u psikoloġika fuq ix-xogħol ta' l-applikant, l-esperjenza professjonali u l-konoxxenza ta' ċerti materji marbuta mas-sewqan ta' ferrovija, kif ukoll konoxxenza ta' l-infrastrutturi li fuqhom huwa jkun meħtiea jopera u tal-lingwa użati fuqhom.

(10) Sabiex tiżdied l-effikaċja tiegħu *vis-à-vis* l-ispiża tiegħu, it-taħriġ li s-sewwieqa tal-ferroviji għandhom jieħdu sabiex jiksbu ċertifikat komplementari armonizzat għandu jiffoka, sal-punt li dan ikun possibbli u mixtieq mill-aspett tas-sigurtà, fuq is-servizzi partikolari li s-sewwieq irid iwettaq, bħal, per eżempju, trasferiment ta' ferroviji (*shunting*), servizzi ta' manutenzjoni, servizzi relatati ma' passiġġieri jew ma' merkanzija. Meta ssir il-valutazzjoni ta' l-implementazzjoni ta' din id-Direttiva, l-Aġenzija Ewropea tal-Ferroviji (minn hawn 'il quddiem imsejħa "l-Aġenzija") għandha tistma l-ħtieġa ta' l-emendamentt tar-rekwiżiti ta' taħriġ speċifikati fl-Anness sabiex jirriflettu aħjar l-istruttura ġdida emerġenti tas-suq.

(11) L-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' l-infrastruttura li joħorġu ċertifikati komplementari armonizzati jistgħu, huma stess, jipprovdu taħriġ għal tagħrif professjonali ġenerali, konoxxenza lingwistika, tagħrif dwar tagħmir mobbli u dwar l-infrastruttura. Madankollu, fir-rigward ta' l-eżamijiet, kwalunkwe konflitt ta' interessi għandu jiġi evitat mingħajr ma tiġi eskluża l-possibbiltà li eżaminatur jista' jappartjeni għall-impriża ferrovjarja jew għall-amministratur ta' l-infrastruttura li joħorġu ċ-ċertifikat komplementari armonizzat.

(12) Skond l-Artikolu 13(4) tad-Direttiva 2004/49/KE, l-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' l-infrastruttura, huma responsabbli mil-livell ta' taħriġ tas-sewwieqa li huma jħaddmu. Għal dan il-għan, l-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' l-infrastruttura għandhom iqisu t-taħriġ u l-kompetenzi preċedentement miksuba minn dawk is-sewwieqa, skond l-Artikolu 13(3) ta' dik id-Direttiva. Huwa wkoll importanti li jiġi żgurat li numru biżżejjed ta' sewwieqa jkunu mħarrġa. F'dan il-kuntest, huwa meħtieġ, madankollu, li jittieħdu miżuri sabiex jiġi żgurat li l-investimenti magħmulha minn impriża ferrovjarja jew minn amministratur ta' infrastruttura għat-taħriġ ta' sewwieq ma jkunux ta' qligħ mhux dovut għal impriża ferrovjarja oħra jew għal amministratur ta' infrastruttura ieħor fil-każ li dak is-sewwieq jitlaq volontarjament l-impriża ferrovjarja jew l-amministratur ta' l-infrastruttura ta' l-ewwel biex imur ma' l-impriża ferrovjarja jew ma' l-amministratur ta' infrastruttura ta' l-aħħar. Dawn il-miżuri jistgħu ikunu ta' kwalunkwe xorta, bħal per eżempju leġiżlazzjoni nazzjonali, kuntratti kollettivi ta' impjieg, klawsoli kuntrattwali bejn is-sewwieqa u min iħaddem, jew ftehim li jirregolaw ir-reklutaġġ ta' sewwieqa ta' impriża minn impriża oħra fil-każ li s-sewwieqa jkunu parti f'dawn il-ftehim.

(13) Qegħdin jiġu żviluppati kompetenzi tal-persunal u kondizzjonijiet ta' saħħa u sigurtà fil-kuntest tad-direttivi ta' interoperabbiltà, b'mod partikolari bħala parti mill-"ġestjoni u operat tat-traffiku" tat-*TSIs*. Hemm il-ħtieġa li tiġi żgurata koerenza bejn dawn it-*TSIs* u l-Annessi ma' din id-Direttiva. Il-Kummissjoni sejra tikseb dan billi timmodifika jew tadatta t-TSI relevanti għal din id-Direttiva u l-Annessi tagħha billi tuża l-proċeduri previsti fid-Direttiva tal-Kunsill 96/48/KE tat-23 ta' Lulju 1996 dwar l-interoperabbiltà tas-sistema ferrovjarja trans-Ewropea ta' veloċità għolja ([1]) u d-Direttiva 2001/16/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Marzu 2001 dwar l-interoperabbiltà tas-sistema ferrovjarja konvenzjonali trans-Ewropea ([2]).

(14) Sabiex jiżdiedu l-libertà ta' moviment ta' ħaddiema u s-sikurezza fuq il-linji ferrovjarji Komunitarji, għandha tingħata attenzjoni speċjali lil membri oħra ta' l-ekwipaġġ li jwettqu xogħol kritiku għas-sikurezza fuq lokomotivi u ferroviji. Għaldaqstant, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li membri oħra ta' l-ekwipaġġ li jwettqu xogħol kritiku għas-sikurezza jilħqu r-rekwiżiti minimi stabbiliti fit-TSI dwar l-operat u l-immaniġġar tat-traffiku. Filwaqt li tqis il-pjani nazzjonali ta' implimentazzjoni li għandhom jiġu notifikati mill-Istati Membri fir-rigward ta' l-implimentazzjoni ta' dik it-TSI, l-Aġenzija għandha tidentifika l-għażliet possibbli għaċ-ċertifikazzjoni ta' membri oħra ta' l-ekwipaġġ li jwettqu xogħol kritiku għas-sikurezza u tagħmel stima ta' l-impatt ta' dawn l-għażliet differenti. Fuq il-bażi ta' dan ir-rapport, il-Kummissjoni għandha, jekk ikun kunsiljabbli, tippreżenta proposta dwar il-kondizzjonijiet u l-proċeduri għaċ-ċertifikazzjoni ta' membri oħra ta' l-ekwipaġġ li jwettqu xogħol kritiku għas-sikurezza fuq lokomotivi u ferroviji.

(15) Ir-rekwiżiti għal liċenzji u għal ċertifikati komplementari armonizzati kif previsti f'din id-Direttiva għandhom jikkonċernaw biss il-kondizzjonijiet legali li jagħtu d-dritt lil sewwieq li jsuq ferrovija. Ir-rekwiżiti l-oħrajn kollha, kompatibbli mal-leġiżlazzjoni Komunitarja u applikati b'mod non-diskriminatorju, li jirrigwardaw l-impriżi ferrovjarji, l-amministraturi ta' l-infrastruttura, l-infrastruttura u t-tagħmir mobbli għandhom jiġu ugwalment rispettati qabel ma sewwieq ikun jista' jsuq ferrovija fuq infrastruttura speċifika.

(16) Din id-Direttiva m'għandhiex tippreġudika l-implementazzjoni tad-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropewu tal-Kunsill ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' *data* personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-*data* ([3]), u lanqas tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2000 dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward ta' l-ipproċessar ta' *data* personali mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u dwar il-movement liberu ta' dak id-*data* ([4]).

([1]) ĠU L 235, 17.9.1996, p. 6. Direttiva kif emendata l-aħħar mid-Direttiva tal-Kummissjoni 2007/32/KE (ĠU L 141, 2.6.2007, p. 63).

([2]) ĠU L 110, 20.4.2001, p. 1. Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva tal-Kummissjoni 2007/32/KE.

([3]) ĠU L 281, 23.11.1995, p. 31. Direttiva kif emendata bir-Regolament (KE) Nru 1882/2003 (ĠU L 284, 31.10.2003, p. 1).

([4]) ĠU L 8, 12.1.2001, p. 1.

(17) Sabiex ikunu garantiti l-uniformità u t-trasparenza meħtieġa, il-Komunità għandha tistabbilixxi mudell wieħed ta' ċertifikazzjoni, rikonoxxut b'mod reċiproku mill-Istati Membri, li jservi bħala prova kemm tal-konformità tas-sewwieq tal-ferrovija ma' ċerti kondizzjonijiet minimi, kif ukoll tal-kwalifiki professjonali u tal-konoxxenza lingwistika tagħhom, filwaqt li l-ħruġ ta' liċenzji jitħalla f'idejn l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri u l-ħruġ ta' ċertifikati komplementari armonizzati f'idejn l-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' l-infrastrutturi.

(18) L-Aġenzija għandha teżamina wkoll l-użu ta' *smartcard* minflok liċenzja u ċertifikati komplementari armonizzati. Tali *smartcard* ikollha l-vantaġġ li tikkombina dawn iż-żewġ elementi f'ħaġa waħda u fl-istess ħin tkun tista' tintuża għal applikazzjonijiet oħra fis-settur tas-sigurtà jew għal finijiet ta' l-ġestjoni tas-sewwieqa.

(19) L-informazzjoni kollha kontenuta fil-liċenzji, fiċ-ċertifikati komplementari armonizzat, u fir-reġistri ta' liċenzji u ta' ċertifikati komplementari armonizzati, għandha tintuża mill-awtoritajiet tas-sigurtà sabiex tkun faċilitata il-valutazzjoni tal-proċess ta' ċertifikazzjoni tal-persunal prevista fl-Artikoli 10 u 11 tad-Direttiva 2004/49/KE u sabiex jitħaffef il-ħruġ taċ-ċertifikati ta' sigurtà previsti fl-istess artikoli.

(20) L-impjieg ta' sewwieqa tal-ferroviji ċertifikati skond din id-Direttiva ma għandux jeżonera lill-impriżi ferrovjarji u lill-amministraturi ta' l-infrastrutturi mill-obbligu tagħhom li jistabbilixxu sistema ta' monitoraġġ u ta' kontroll intern tal-kompetenza u l-imġieba tas-sewwieqa tal-ferroviji tagħhom skond l-Artikolu 9 u l-Anness III tad-Direttiva 2004/49/KE u għandu jifforma parti minn dik is-sistema. Iċ-ċertifikat komplementari armonizzat ma għandu jeżonera la lill-impriżi ferrovjarji u lanqas lill-amministraturi ta' l-infrastrutturi mir-responsabbiltà tagħhom għas-sigurtà u, b'mod partikolari, tat-taħriġ tal-persunal tagħhom.

(21) Ċerti kumpanniji jipprovdu s-servizzi ta' sewwieqa lil impriżi ferrovjarji u amministraturi ta' infrastrutturi. F'tali każijiet, ir-responsabbiltà sabiex jiġi żgurat li sewwieq ikollu l-liċenzja u ċ-ċertifikat konformement ma' din id-Direttiva għandha taqa' fuq l-impriża ferrovjarja jew fuq l-amministratur ta' l-infrastruttura li jqabbdu b'kuntratt lis-sewwieq.

(22) Sabiex it-trasport bil-ferroviji jibqa' jaħdem b'mod effettiv, is-sewwieqa tal-ferroviji li diġà jaħdmu f'dik il-professjoni qabel id-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva għandhom iżommu d-drittijiet miksuba tul perijodu ta' transizzjoni.

(23) Għandhom jiġu evitati piżijiet amministrattivi u finanzjarji bla ħtieġa meta jiġu sostitwiti l-awtorizzazzjonijiet għas-sewqan maħruġa lil sewwieqa qabel l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet relevanti ta ' din id-Direttiva b'ċertifikati komplementari armonizzati u liċenzji li jkunu konformi ma' din id-Direttiva. Għalhekk, id-drittijiet ta' sewqan mogħtija qabel lil sewwieq għandhom jiġu protetti kemm jista' jkun. Għandu jittieħed kont tal-kwalifiki u l-esperjenza ta' kull sewwieq, jew grupp ta' sewwieqa, mill-entitajiet emittenti meta l-awtorizzazzjonijiet ikollhom jiġu sostitwiti. L-entità emittenti għandha tiddeċiedi, abbażi tal-kwalifiki u/jew ta' l-esperjenza, jekk ikunx meħtieġ li sewwieq jew grupp ta' sewwieqa jagħmlu xi eżami u/jew taħriġ addizzjonali qabel ma jkunu jistgħu jirċievu l-liċenzji sostitwenti u ċ-ċertifikati komplementari armonizzati tagħhom. Għalhekk, għandha tkun l-entità emittenti li tiddeċiedi jekk il-kwalifiki u/jew l-esperjenza humiex suffiċjenti għall-ħruġ tal-liċenzji u ċ-ċertifikati komplementari armonizzati meħtieġa, mingħajr ebda ħtieġa ta' eżami jew taħriġ ulterjuri.

(24) Għandhom jiġu evitati piżijiet amministrattivi u finanzjarji bla ħtieġa meta sewwieqa tal-ferroviji jibdlu lil min jimpjegahom. Impriża ferrovjarja li tħaddem lil sewwieq għandha tieħu kont tal-kompetenzi miksuba qabel u għandha tiddispensa kemm jista' jkun mill-ħtieġa ta' eżamijiet u taħriġ addizzjonali.

(25) Din id-Direttiva m'għandha tagħti ebda dritt ta' rikonoxximent reċiproku dwar drittijiet ta' sewqan li sewwieqa jkun ġabu qabel l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, għalkemm mingħajr preġudizzju għall-iskema ġenerali ta' rikonoxximent reċiproku mwaqqfa taħt id-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar ir-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali ([1]), li għandha tibqa' tapplika sa l-aħħar tal-perijodu ta' transizzjoni.

(26) Il-miżuri neċessarji għall-implementazzjoni ta' din id-Direttiva għandhom jiġu adottati skond id-Deċiżjoni tal-Kunsill 1999/468/KE tat-28 ta' Ġunju 1999 li tistabbilixxi l-proċeduri għall-eżerċizzju tas-setgħat ta' implementazzjoni konferiti lill-Kummissjoni ([2]).

(27) B'mod partikulari, il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tistabbilixxi l-kondizzjonijiet u l-kriterji meħtieġa għall-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva. Billi dawk il-miżuri huma ta' ambitu ġenerali u huma mfassla sabiex jemendaw l-elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, jew sabiex jissuplimentawha b' elementi ġodda mhux essenzjali, huma għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju prevista fl-Artikolu 5a tad-Deċiżjoni 1999/468/KE.

([1]) ĠU L 255, 30.9.2005, p. 22. Id-Direttiva kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 2006/100/KE (ĠU L 363, 20.12.2006, p. 141).

([2]) ĠU L 184, 17.7.1999, p. 23. Id-Deċiżjoni kif emendata bid-Deċiżjoni 2006/512/KE (ĠU L 200, 22.7.2006, p. 11).

(28) Meta, għal raġunijiet imperattivi ta' urġenza, il-limiti ta' żmien normali għall-proċedura regolatorja bi skrutinju ma jkunux jistgħu jiġu osservati, il-Kummissjoni għandha jkollha rikors għall-proċedura ta' urġenza prevista fl-Artikolu 5a(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għall-adozzjoni ta' kriterji Komunitarji għall-għażla ta' eżaminaturi u eżamijiet kif previst f'din id-Direttiva u għall-adattament, għall-progress xjentifiku u tekniku, ta' l-Annessi ma' din id-Direttiva, kif hemm previst minnha.

(29) Skond il-punt 34 tal-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-tfassil aħjar tal-liġijiet ([1]), l-Istati Membri huma mħeġġa jfasslu, għalihom infushom u fl-interess tal-Komunità, it-tabelli tagħhom stess, li jillustraw, sa fejn ikun possibbli, il-korrelazzjoni bejn din id-Direttiva u l-miżuri ta' traspożizzjoni, u jagħmluhom pubbliċi.

(30) L-Istati Membri għandhom jipprovdu għal kontrolli dwar il-konformità ma' din id-Direttiva u għat-teħid ta' azzjoni xierqa fejn sewwieq jikser xi dispożizzjoni ta' din id-Direttiva.

(31) L-Istati Membri għandhom jipprovdu għal penali xierqa għal ksur ta' dispożizzjonijiet nazzjonali li jimplementaw din id-Direttiva.

(32) Ladarba l-għan ta' din id-Direttiva, jiġifieri t-twaqqif ta' qafas regolatorju komuni għaċ-ċertifikazzjoni tas-sewwieqa tal-ferroviji li joperaw lokomotivi u ferroviji għat-trasport ta' passiġġieri u merkanzija ma jistax jinkiseb suffiċjentement mill-Istati Membri, u jista' għalhekk, minħabba l-iskala u l-effetti ta' din id-Direttiva, jinkiseb aħjar fil-livell Komunitarju, il-Komunità tista' tadotta miżuri skond il-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat. Skond il-prinċipju ta' proporzjonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma tmurx lil hinn minn dak li hu meħtieġ sabiex jinkiseb dak l-għan.

(33) Jista' jirriżulta xieraq, għall-finijiet ta' l-effikaċja *vis-à-vis* in-nefqa, li għal perijodu limitat ta' żmien sewwieqa li jaħdmu esklussivament fuq it-territorju ta' Stat Membru wieħed jiġu eżentati mill-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva li jirrigwardaw l-obbligu għal tali sewwieqa li jkollhom liċenzji u ċertifikati komplementari armonizzati konformement ma' din id-Direttiva. Il-kondizzjonijiet li jirregolaw kwalunkwe eżenzjoni bħal dawn għandhom jiġu definiti b'mod ċar.

(34) Stat Membru li ma jkollux sistema tal-ferroviji, u l-ebda propsettiva immedjata li jkollu waħda, ikun sottopost għal obbligu sproporzjonat u bla fini kieku kellu jittrasponi u jimplementa din id-Direttiva. Għalhekk, tali Stati Membri għandhom jiġu eżentati, sa fejn ma jkollhomx sistema tal-ferroviji, mill-obbligu li jittrasponu u jimplementaw din id-Direttiva,

([1]) ĠU C 321, 31.12.2003, p. 1.

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

GĦAN, AMBITU TA' APPLIKAZZJONI U DEFINIZZJONIJIET

Artikolu 1

Għan

Din id-Direttiva tistabbilixxi l-kondizzjonijiet u l-proċeduri għaċ-ċertifikazzjoni tas-sewwieqa tal-ferroviji li joperaw lokomotivi u ferroviji fuq is-sistema tal-ferroviji fil-Komunità. Tispeċifika l-kompiti li għalihom huma responsabbli l-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri, is-sewwieqa tal-ferroviji u l-partijiet interessati l-oħra fis-settur, b'mod partikolari l-impriżi ferrovjarji, l-amministraturi ta' l-infrastrutturi u ċ-ċentri ta' taħriġ.

Artikolu 2

Ambitu ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva tapplika għal sewwieqa ta' ferroviji li joperaw lokomotivi u ferroviji fuq is-sistema tal-ferroviji tal-Komunità għal impriża ferrovjarja li teħtieġ ċertifikat ta' sigurtà jew amministratur ta' l-infrastruttura li jeħtieġ awtorizzazzjoni ta' sigurtà.

2. L-Istati Membri m'għandhomx, abbażi ta' dispożizzjonijiet nazzjonali relattivi għal persunal ieħor abbord ferroviji tal-merkanzija, iżommu ferroviji tal-merkanzija milli jaqsmu fruntieri jew jipprovdu trasport domestiku fit-territorju tagħhom.

3. Mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 7, l-Istati Membri jistgħu jeskludu, mill-miżuri li jadottaw fl-implementazzjoni ta' din id-Direttiva, sewwieqa tal-ferroviji li joperaw esklussivament fuq:

(a) metro, trammijiet u sistemi minuri oħra ta' ferrovija;

(b) retikolati li huma funzjonalment separati mill-bqija tas-sistema tal-ferrovija u huma intiżi biss għall-operazzjoni tas-servizzi lokali, urbani jew suburbani ta' passiġġieri u ta' merkanzija.

(ċ) infrastrutturi ferrovjarji tal-privat li jeżistu biss għall-użu mis-sidien ta' l-infrastrutturi għall-operazzjonijiet ta' ġarr ta' merkanzija tagħhom stess;

(d) partijiet ta' linji li jkunu magħluqin temporanjament għat-traffiku normali għal finijiet ta' manutenzjoni, tiġdid jew titjib tas-sistema ferrovjarja.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva:

(a) "awtorità kompetenti" tfisser l-awtorità ta' sigurtà msemmija fl-Artikolu 16 tad-Direttiva 2004/49/KE;

(b) "sewwieq tal-ferroviji" tfisser persuna kapaċi u awtorizzata sabiex issuq ferroviji, inklużi lokomotivi, lokomotivi ta' trasferiment, ferroviji tax-xogħol, vetturi ferrovjarji għall-manutenzjoni jew ferroviji għat-trasport ta' passiġġieri jew ta' merkanzija b'mod awtonomu, responsabbli u mingħajr periklu;

(ċ) "membri oħra ta' l-ekwipaġġ li jwettqu xogħol kritiku għas-sikurezza" tfisser persunal abbord il-ferrovija li m'humiex sewwieqa tal-ferrovija iżda li jgħinu sabiex jiżguraw is-sikurezza tal-ferrovija u tal-passiġġieri u tal-merkanzija li jkunu qed jiġu trasportati;

(d) "sistema tal-ferroviji" tfisser is-sistema magħmula mill-infrastrutturi tal-ferroviji, li tinkludi l-linji u l-installazzjonijiet fissi tas-sistema tal-ferrovija kif ukoll it-tagħmir mobbli tal-kategoriji kollha u ta' kull oriġini li jivjaġġaw fuq dik l-infrastruttura, kif definita fid-Direttivi 96/48/KE u 2001/16/KE;

(e) "amministratur ta' l-infrastruttura" tfisser kwalunkwe entità jew impriża li tkun responsabbli partikolarment mit-twaqqif u l-manutenzjoni ta' infrastrutturi ferrovjarji, jew ta' parti minnhom, kif definit fl-Artikolu 3 tad-Direttiva 91/440/KEE, li jistgħu jinkludu wkoll l-immaniġġar tas-sistemi ta' kontroll u ta' sigurtà ta' l-infrastruttura. Il-funzjonijiet ta' l-amministratur ta' l-infrastruttura fuq retikolat jew parti minn retikolat jistgħu jiġu allokati lil entitajiet jew impriżi differenti;

(f) "impriża ferrovjarja" tfisser kwalunkwe impriża ferrovjarja kif definit fid-Direttiva 2001/14/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2001 dwar l-allokazzjoni ta' kapaċità ta' l-infrastruttura ferrovjarja u l-impożizzjoni ta' piżijiet għall-użu ta' l-infrastruttura ferrovjarja ([1]), jew kwalunkwe impriża pubblika jew privata oħra, li l-attività tagħha tkun li tipprovdi t-trasport bil-ferrovija ta' merkanzija u/jew passiġġieri abbażi li l-impriża għandha tiżgura l-lokomozzjoni. It-terminu jinkludi wkoll impriżi li jipprovdu lokomozzjoni biss;

(g) "speċifikazzjonijiet tekniċi għall-interoperabbiltà" jew "*TSIs*" tfisser l-ispeċifikazzjonijiet li bihom hija koperta kull sub-sistema jew parti minn sub-sistema sabiex jissodisfaw ir-rekwiżiti essenzjali u sabiex tiġi assigurata l-interoperabbiltà tas-sistemi tal-ferroviji trans-Ewropej b'veloċità għolja u konvenzjonali kif definita fid-Direttivi 96/48/KE u 2001/16/KE;

(h) "Aġenzija" tfisser l- Aġenzija Ewropea tal-Ferroviji stabbilita mir-Regolament (KE) Nru 881/2004 ([2]) tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-29 ta' April 2004;

(i) "ċertifikat ta' sigurtà" tfisser iċ-ċertifikat maħruġ lil impriża ferrovjarja minn awtorità ta' sigurtà skond l-Artikolu 10 tad-Direttiva 2004/49/KE;

(j) "ċertifikat" tfisser iċ-ċertifikat komplementari armonizzat li jindika l-infrastruttura li fuqha jkun awtorizzat li jsuq id-detentur u t-tagħmir mobbli li d-detentur ikun awtorizzat li jsuq;

([1]) ĠU L 75, 15.3.2001, p. 29. Id-Direttiva kif emendata l-aħħar bid-Direttiva 2004/49/KE.

([2]) ĠU L 164, 30.4.2004, p. 1.

(k) "awtorizzazzjoni ta' sigurtà" tfisser l-awtorizzazzjoni maħruġa lil amministratur ta' infrastruttura minn awtorità kompetenti skond l-Artikolu 11 tad-Direttiva 2004/49/KE;

(l) "ċentru ta' taħriġ" tfisser entità akkreditata jew rikonoxxuta mill-awtorità kompetenti sabiex tagħti korsijiet ta' taħriġ.

KAPITOLU II

ĊERTIFIKAZZJONI TA' SEWWIEQA

Artikolu 4

Mudell Komunitarju ta' ċertifikazzjoni

1. Is-sewwieqa kollha tal-ferroviji għandhom ikunu idonei u jkollom il-kwalifiki meħtieġa u fil-pussess tagħhom għandhom ikollhom id-dokumenti li ġejjin:

(a) liċenzja li turi li s-sewwieq jissodisfa l-kondizzjonijiet minimi fir-rigward ta' rekwiżiti mediċi, edukazzjoni bażika u ħiliet professjonali ġenerali. Il-liċenzja għandha tidentifika s-sewwieq u l-awtorità tal-ħruġ u għandha tindika l-perijodu tal-validità tagħha. Il-liċenzja għandha tkun konformi mar-rekwiżiti ta' l-Anness I, sa meta jiġi adottat il-mudell Komunitarju ta' ċertifikazzjoni kif previst fil-paragrafu 4;

(b) ċertifikat wieħed jew aktar li jindikaw l-infrastrutturi li fuqhom ikun awtorizzat li jsuq id-detentur u li jindikaw it-tagħmir mobbli li d-detentur ikun awtorizzat li jsuq. Kull ċertifikat għandu jkun konformi mar-rekwiżiti ta' l-Anness I.

2. Madankollu, ir-rekwiżit tal-pussess ta' ċertifikat għal xi parti speċifika ta' infrastruttura ma għandux japplika fil-każijiet eċċezzjonali elenkati hawn taħt, sakemm ikun hemm sewwieq ieħor tal-ferrovija li jkollu ċertifikat validu għall-infrastruttura konċernata, ma' ġenb is-sewwieq matul is-sewqan:

(a) meta xi disturb fis-servizz tal-ferrovija jeħtieġ id-devjazzjoni ta' ferroviji jew il-manutenzjoni tal-linji, kif speċifikat mill-amministratur ta' l-infrastruttura;

(b) għal servizzi eċċezzjonali, ta' darba, li jużaw ferroviji storiċi;

(ċ) għal servizzi eċċezzjonali, ta' darba, ta' ġarr ta' merkanzija, suġġett għall-kunsens ta' l-amministratur ta' l-infrastruttura;

(d) għall-konsenja jew dimostrazzjoni ta' ferrovija jew lokomotiva ġdida;

(e) għal finijiet ta' taħriġ u ta' eżami ta' sewwieqa.

L-użu ta' din il-possibbiltà għandha tkun deċiżjoni ta' l-impriża ferrovjarja u ma tistax tiġi imposta mill-amministratur ta' l-infrastrattura relevanti jew mill-awtorità kompetenti.

Kull meta jiġi utilizzat sewwieq addizzjonali kif previst hawn fuq, l-amministratur ta' l-infrastruttura għandu jiġi mgħarraf minn qabel.

3. Iċ-ċertifikat għandu jawtorizza sewqan f'waħda jew aktar minn dawn il-kategoriji:

(a) kategorija A: lokomotivi ta' trasferiment, ferroviji tax-xogħol, vetturi ferrovjarji ta' manutenzjoni u l-lokomotivi l-oħra kollha meta jkunu użati għal trasferimenti;

(b) kategorija B: ġarr ta' passiġġieri u/jew ta' merkanzija.

Ċertifikat jista' jkollu awtorizzazzjoni għall-kategoriji kollha, u jkopri l-kodiċijiet kollha kif imsemmi fil-paragrafu 4.

4. Sa l-4 ta' Diċembru 2008, il-Kummissjoni għandha tadotta, abbażi ta' abbozz preparat mill-Aġenzija, mudell Komunitarju għal-liċenzja, għaċ-ċertifikat u għall-kopja awtentikata taċ-ċertifikat, kif ukoll tiddetermina l-karatteristiċi fiżiċi tagħhom, filwaqt li tieħu kont, fihom, ta' miżuri kontra l-falsifikazzjoni. Dawn il-miżuri, imfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi jissuplimentawha, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 32(3).

Sa l-4 ta' Diċembru 2008, il-Kummissjoni għandha tadotta l-miżuri mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, billi jissuplimentawha, u li jikkonċernaw il-Kodiċijiet Komunitarji għat-tipi differenti fil-kategoriji A u B kif imsemmi fil-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 32(3), u abbażi ta' rakkomandazzjoni mill-Aġenzija.

Artikolu 5

Miżuri kontra l-frodi

L-awtoritajiet kompetenti u l-entitajiet tal-ħruġ għandhom jieħdu l-passi kollha meħtieġa sabiex jiġu evitati r-riskji ta' falsifikazzjoni ta' liċenzji u ċertifikati u ta' tbagħbis fir-reġistri previsti fl-Artikolu 22.

Artikolu 6

Drittijiet proprjetarji, lingwa u entitajiet emittenti

1. Il-liċenzja għandha tkun il-proprjetà tad-detentur tagħha u għandha tinħareġ mill-awtorità kompetenti kif definita fl-Artikolu 3(a). Fejn awtorità kompetenti jew l-aġent tagħha joħroġu liċenzja b'lingwa nazzjonali li ma tkunx lingwa Komunitarja, għandhom ifasslu verżjoni bilingwi tal-liċenzja li tinkludi waħda mil-lingwi Komunitarji.

2. Iċ-ċertifikat għandu jinħareġ mill-impriża ferrovjarja jew mill-amministratur ta' l-infrastruttura li jimpjega jew iqabbad b'kuntratt lis-sewwieq. Iċ-ċertifikat għandu jkun il-proprjetà ta' l-impriża jew ta' l-amministratur li johorġuh. Madankollu, skond l-Artikolu 13(3) tad-Direttiva 2004/49/KE, is-sewwieqa għandhom ikunu intitolati li jakkwistaw kopja awtentikata. Fejn impriża ferrovjarja jew amministratur ta' infrastruttura joħroġu ċertifikat b'lingwa nazzjonali li ma tkunx lingwa Komunitarja, għandhom ifasslu verżjoni bilingwi taċ-ċertifikat bl-użu ta' waħda mil-lingwi Komunitarji.

Artikolu 7

Validità ġeografika

1. Kull liċenzja għandha tkunu valida fit-territorju kollu tal-Komunità.

2. Kull ċertifikat għandu jkun validu biss fuq dawk l-infrastrutturi u t-tagħmir mobbli identifikati fuqu.

Artikolu 8

Rikonoxximent tad-dokumenti ta' ċertifikazzjoni ta' sewwieqa tal-ferroviji minn pajjiżi terzi

Id-dokumenti ta' ċertifikazzjoni ta' sewwieqa tal-ferroviji minn pajjiżi terzi li joperaw esklussivament f'taqsimiet ta' qsim tal-fruntiera ta' Stat Membru jistgħu jiġu rikonoxxuti minn dak l-Istat Membru skond kwalunkwe ftehim bilaterali mal-pajjiż terz in kwistjoni.

KAPITOLU III

KONDIZZJONIJIET SABIEX JINKISBU L-LIĊENZJA U Ċ-ĊERTIFIKAT

Artikolu 9

Rekwiżiti minimi

1. Sabiex jiksbu liċenzja, l-applikanti għandhom jissodisfaw ir-rekwiżiti minimi mniżżla fl-Artikoli 10 u 11. sabiex jiksbu ċertifikat u sabiex dan jibqa' validu, l-applikanti għandhom ikollhom liċenzja u jissodisfaw ir-rekwiżiti minimi stabbiliti fl-Artikoli 12 u 13.

2. Stat Membru jista' japplika rekwiżiti aktar stretti fir-rigward tal-ħruġ ta' liċenzji fuq it-territorju tiegħu. Madankollu, huwa għandu jirrikonoxxi liċenzji maħruġa minn Stati Membri oħra skond l-Artikolu 7.

Taqsima I

Liċenzja

Artikolu 10

Età minima

L-Istati Membri għandhom jippreskrivu l-età minima ta' l-applikanti għal-liċenzja, li għandha tkun mill-inqas ta' 20 sena. Madankollu, Stat Membru jista' joħroġ liċenzji lil applikanti mill-età ta' 18-il sena, u l-validità ta' tali liċenzja tkun limitata għat-territorju ta' l-Istat Membru emittenti.

Artikolu 11

Rekwiżiti bażiċi

1. L-applikanti għandhom ikunu lestew b'suċċess mill-inqas disa' snin ta' edukazzjoni (primarja u sekondarja) u jkunu temmew b'suċċess taħriġ bażiku ekwivalenti għal-livell 3 imsemmi fid-Deċiżjoni tal-Kunsill 85/368/KEE tas-16 ta' Lulju 1985 dwar il-komparabbiltà tal-kwalifiki ta' taħriġ professjonali bejn l-Istati Membri tal-Komunità Ewropea ([1]).

2. L-applikanti għandhom jipprovdu konferma tal-kondizzjoni fiżika tagħhom billi jgħaddu minn eżami mediku li jitmexxa minn, jew taħt is-superviżjoni ta' — kif deċiż mill-Istat Membru — tabib akkreditat jew rikonoxxut skond l-Artikolu 20. L-eżami għandu jkopri għall-inqas il-kriterji indikati fit-Taqsimiet 1.1, 1.2, 1.3 u 2.1 ta' l-Anness II.

3. L-applikanti għandhom juru l-idoneità psikoloġika tagħhom għax-xogħol billi jgħaddu minn eżami li jitmexxa minn, jew taħt is-superviżjoni ta' — kif deċiż mill-Istat Membru — psikologu jew tabib akkreditat jew rikonoxxut skond l-Artikolu 20. L-eżami għandu jkopri għall-inqas il-kriterji indikati fit-Taqsima 2.2 ta' l-Anness II.

4. L-applikanti għndhom ikunu wrew il-kompetenza professjonali ġenerali tagħhom billi jgħaddu minn eżami li jkopri għall-inqas is-suġġetti ġenerali elenkati fl-Anness IV.

Taqsima II

Ċertifikat

Artikolu 12

Konoxxenza lingwistika

Il-kriterju tal-konoxxenza lingwistika msemmi fl-Anness VI għandu jiġi sodisfatt għall-infrastruttura li għaliha ssir l-applikazzjoni għaċ-ċertifikat.

Artikolu 13

Kwalifiki professjonali

1. L-applikanti għandhom ikunu għaddew minn eżami tal-konoxxenza u tal-kompetenza professjonali tagħhom fir-rigward tat-tagħmir mobbli li għalih ikunu jixtiequ jiksbu ċ-ċertifikat; dan l-eżami għandu jinkludi għall-inqas is-suġġetti ġenerali elenkati fl-Anness V.

2. L-applikanti għandhom ikunu għaddew minn eżami tal-konoxxenza u tal-kompetenza professjonali tagħhom fir-rigward ta' l-infrastrutturi li għalihom ikunu jixtiequ jiksbu ċ-ċertifikat. Dan l-eżami għandu jkopri għall-inqas is-suġġetti ġenerali elenkati fl-Anness VI. Fejn xieraq, l-eżami għandu jkopri wkoll il-konoxxenza lingwistika, skond it-Taqsima 8 ta' l-Anness VI.

3. L-applikanti għandhom jiġu mħarrġa mill-impriża ferrovjarja jew mill-amministratur ta' l-infrastruttura relattivament għas-sistema ta' l-immaniġġar tas-sigurtà prevista mid-Direttiva 2004/49/KE.

KAPITOLU IV

PROĊEDURA SABIEX JINKISBU L-LIĊENZJA U Ċ-ĊERTIFIKAT

Artikolu 14

Ksib ta' liċenzja

1. L-awtorità kompetenti għandha tippubblika l-proċedura li għandha tiġi segwita sabiex tinkiseb liċenzja.

2. L-applikazzjonijiet kollha għal liċenzji għandhom jiġu preżentati lill-awtorità kompetenti mis-sewwieq kandidat jew minn kwalunkwe entità f'ismu.

3. L-applikazzjonijiet preżentati lill-awtorità kompetenti jistgħu ikunu għall-għoti ta' liċenzja ġdida, għall-aġġornament tad-dettalji tal-liċenzja, għat-tiġdid ta' liċenzja jew għad-duplikat ta' liċenzja.

4. L-awtorità kompetenti għandha toħroġ il-liċenzja kemm jista' jkun malajr u mhux aktar tard minn xahar minn meta tirċievi d-dokumenti kollha meħtieġa.

5. Il-liċenzja għandha tkun valida għal 10 snin, suġġett għall-Artikolu 16(1).

6. Il-liċenzja għandha tinħareġ f'oriġinali unika. Kwalunkwe duplikazzjoni ta' liċenzja, barra minn dik li ssir mill-awtorità kompetenti fejn jiġi mitlub duplikat, għandha tkun ipprojbita.

Artikolu 15

Ksib ta' ċertifikat

Kull impriża ferrovjarja u kull amministratur ta' infrastruttura għandhom jistabbilixxu l-proċeduri tagħhom stess għall-ħruġ jew l-aġġornament ta' ċertifikati skond din id-Direttiva, bħala parti mis-sistema ta' l-immaniġġar tas-sigurtà tagħhom, kif ukoll proċeduri ta' appell li jippermettu lis-sewwieqa jitolbu reviżjoni ta' deċiżjoni relatata mal-ħruġ, ma' l-aġġornament, mas-sospensjoni jew ma' l-irtirar ta' ċertifikat.

F'każ ta' nuqqas ta' ftehim, il-partijiet jistgħu jappellaw lill-awtorità kompetenti jew lil kwalunkwe korp ta' appell indipendenti.

L-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' l-infrastruttura għandhom jaġġornaw, mingħajr dewmien, ċertifikati kull meta d-detentur taċ-ċertifikat ikun kiseb awtorizzazzjonijiet addizzjonali rigward it-tagħmir mobbli jew għall-infrastruttura.

([1]) ĠU L 199, 31.7.1985, p. 56.

Artikolu 16

Kontrolli perjodiċi

1. Sabiex liċenzja tibqa' valida, id-detentur tagħha għandu jgħaddi minn eżamijiet u/jew testijiet perjodiċi relatati mar-rekwiżiti msemmija fl-Artikolu 11(2) u (3). Fir-rigward ta' rekwiżiti mediċi, il-frekwenza minima għandha tiġi osservata skond id-dispożizzjonijiet tat-Taqsima 3.1 ta' l-Anness II. Dawn il-kontrolli mediċi għandhom isiru minn, jew taħt is-superviżjoni ta', tobba akkreditati jew rikonoxxuti skond l-Artikolu 20. Għal dak li jirrigwarda l-konoxxenza professjonali ġenerali, għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 23(8).

Meta ġġedded liċenzja, l-awtorità kompetenti għandha tivverifika fir-reġistru previst fl-Artikolu 22(1)(a) li s-sewwieq issodisfa r-rekwiżiti msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu.

2. Sabiex ċertifikat jibqa' validu, id-detentur tiegħu għandu joqgħod għal eżamijiet u/jew testijiet perjodiċi relatati mar-rekwiżiti msemmija fl-Artikoli 12 u 13. Il-frekwenza ta' dawn l-eżamijiet u/jew testijiet għandha tiġi determinata mill-impriża ferrovjarja jew mill-amministratur ta' l-infrastruttura li jimpjegaw jew iqabbdu b'kuntratt lis-sewwieq skond is-sistema ta' immaniġġar tas-sigurtà tagħhom, u għandha tirrispetta l-frekwenzi minimi stabbiliti fl-Anness VII.

Għal kull wieħed minn dawn il-kontrolli l-entità emittenti għandha tikkonferma b'dikjarazzjoni fuq iċ-ċertifikat u fir-reġistru previst fl-Artikolu 22(2)(a) li s-sewwieq issodisfa r-rekwiżiti msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu.

3. Fejn jonqos li jsir xi kontroll perjodiku jew fejn xi kontroll perjodiku jagħti riżultat negattiv, għandha tiġi applikata l-proċedura stabbilita fl-Artikolu 18.

Artikolu 17

Waqfien ta' impjieg

Meta sewwieq jieqaf mix-xogħol għal impriża ferrovjarja jew amministratur ta' infrastruttura, dawn għandhom jinformaw lill-awtorità kompetenti mingħajr dewmien.

Il-liċenzja għandha tibqa' valida, sakemm ikunu sodisfatti l-kondizzjonijiet fl-Artikolu 16(1).

Iċ-ċertifikat għandu jsir invalidu meta d-detentur tiegħu jieqaf jaħdem bħala sewwieq. Madankollu, id-detentur tiegħu għandu jirċievi kopja awtentikata tiegħu u tad-dokumenti kollha li jagħtu prova tat-taħriġ, tal-kwalifiki, ta' l-esperjenza u tal-kompetenzi professjonali tiegħu. Meta jinħareġ ċertifikat lil sewwieq, l-impriża ferrovjarja jew l-amministratur ta' l-infrastruttura għandhom iqisu dawk id-dokumenti kollha.

Artikolu 18

Monitoraġġ, minn impriżi ferrovjarji u amministraturi ta' l-infrastruttura, ta' sewwieqa

1. L-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' l-infrastrutturi għandhom ikunu meħtieġa jiżguraw, u jivverifikaw, li l-liċenzji u ċ-ċertifikati tas-sewwieqa li jimpjegaw jew li jqabbdu b'kuntratt ikunu validi.

Għandhom iwaqqfu sistema għall-monitoraġġ tas-sewwieqa tagħhom. Jekk ir-riżultati ta' tali monitoraġġ iqajmu xi dubbju dwar il-kompetenza ta' sewwieq fix-xogħol u dwar il-kontinwazzjoni tal-validità tal-liċenzja jew ċertikfikat tiegħu, l-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' l-infrastruttura għandhom jieħdu immedjatament l-azzjoni meħtieġa.

2. Jekk sewwieq iqis li l-istat ta' saħħa tiegħu iqajjem xi dubbju dwar l-idoneità tiegħu għax-xogħol, għandu jinforma immedjatament lill-impriża ferrovjarja jew lill-amministratur ta' l-infrastruttura, skond il-każ.

Hekk kif impriża ferrovjarja jew l-amministratur ta' l-infrastruttura ikunu konxji jew jiġu informati minn tabib li s-saħħa ta' sewwieq marret lura tant li tkun dubbjuża l-idoneità fiżika tiegħu għax-xogħol, huma għandhom jieħdu immedjatament l-azzjonijiet meħtieġa, inkluż l-eżami deskritt fit-Taqsima 3.1 ta' l-Anness II u, jekk ikun meħtieġ, l-irtirar taċ-ċertifikat u l-aġġornament tar-reġistru previst fl-Artikolu 22(2). Barra minn hekk, għanhom jiżguraw li fl-ebda waqt fis-servizz tagħhom is-sewwieqa ma jkunu taħt l-influwenza ta' xi sustanza li aktarx tinċidi fuq il-konċentrazzjoni, l-attenzjoni jew il-komportament tagħhom. L-awtorità kompetenti għandha tiġi infurmata mingħajr dewmien dwar kwalunkwe każ ta' inkapaċità ta' xogħol ta' aktar minn tliet xhur.

KAPITOLU V

KOMPITI U DEĊIŻJONIJIET TA' L-AWTORITÀ KOMPETENTI

Artikolu 19

Kompiti ta' l-awtorità kompetenti

1. L-awtorità kompetenti għandha twettaq il-kompiti li ġejjin b'mod trasparenti u non-diskriminatorju:

(a) il-ħruġ u l-aġġornament ta' liċenzji, l-għoti ta' duplikati, kif previst fl-Artikoli 6 u 14;

(b) l-assigurazzjoni ta' kontrolli perjodiċi kif previst fl-Artikolu 16(1);

(ċ) is-sospensjoni u l-irtirar ta' liċenzji, u n-notifika lill-entità emittenti dwar talbiet, li għandhom ikunu motivati, għas-sospensjoni ta' ċertifikati, kif previst fl-Artikolu 29;

(d) jekk tinħatar għalhekk mill-Istat Membru, ir-rikonoxximent ta' persuni jew entitajiet kif previst fl-Artikoli 23 u 25;

(e) l-assigurazzjoni tal-pubblikazzjoni u l-aġġornament ta' reġistru ta' persuni u entitajiet akkreditati jew rikonoxxuti kif previst fl-Artikolu 20;

(f) iż-żamma u l-aġġornament ta' reġistru ta' liċenzji kif previst fl-Artikoli 16(1) u 22(1);

(g) il-monitoraġġ tal-proċess ta' ċertifikazzjoni tas-sewwieqa kif previst fl-Artikolu 26;

(h) it-twettiq ta' ispezzjonijiet kif previst fl-Artikolu 29;

(i) l-istabbiliment ta' kriterji nazzjonali għal eżaminaturi kif previst fl-Artikolu 25(5).

L-awtorità kompetenti għandha twieġeb malajr għal talbiet għal informazzjoni u għandha tippreżenta kwalunkwe talba għal informazzjoni addizzjonali mingħajr dewmien meta tipprepara liċenzji.

2. L-awtorità kompetenti ma għandhiex tiddelega l-kompiti msemmija fil-punti (ċ), (g) u (i) tal-paragrafu 1 lil terzi.

3. Kwalunkwe delegazzjoni ta' kompiti għandha tkun trasparenti u non-diskriminatorja u ma għandha toħloq ebda konflitt ta' interessi.

4. Fejn awtorità kompetenti tiddelega jew tagħti b'kuntratt il-kompiti msemmija fil-punti (a) jew (b) imsemmija fil-paragrafu 1 lil impriża ferrovjarja, għandu jkun hemm konformità għall-inqas ma' waħda minn dawn iż-żewġ kondizzjonijiet:

(a) l-impriża ferrovjarja għandha toħroġ linċenzji lis-sewwieqa tagħha biss;

(b) l-impriża ferrovjarja ma għandhiex ikollha l-esklussività fit-territorju konċernat għall-ebda wieħed mill-kompiti delegati jew mogħtija b'kuntratt.

5. Fejn awtorità kompetenti tiddelega jew tagħti b'kuntratt xi kompiti, ir-rappreżentant awtorizzat jew il-kuntrattur għandu jkun meħtieġ, fit-twettiq ta' tali kompiti, li jikkonforma ma' l-obbligi imposti fuq awtoritajiet kompetenti minn din id-Direttiva.

6. Fejn awtorità kompetenti tiddelega jew tagħti b'kuntratt xi kompiti, hija għandha twaqqaf sistema ta' verifika dwar kif dawk il-kompiti ikunu ġew imwettqa u għandha tiżgura li jkun hemm konformità mal-kondizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafi 2, 4 u 5.

Artikolu 20

Akkreditament u rikonoxximent

1. Persuni jew entitajiet akkreditati taħt din id-Direttiva għandhom jiġu akkreditati minn entità ta' akkreditament maħtura mill-Istat Membru konċernat. Il-proċess ta' akkreditament għandu jkun ibbażat fuq kriterji ta' indipendenza, kompetenza u imparzjalità, bħall-istandards Ewropej relevanti tas -serje EN 45 000 u fuq il-valutazzjoni ta' dossier preżentat mill-kandidati li jagħti prova adegwata tal-ħiliet tagħhom fil-qasam in kwistjoni.

2. Bħala alternattiva għall-akkreditament previst fil-paragrafu 1, Stat Membru jista' jipprovdi li persuni jew entitajiet rikonoxxuti taħt id-Direttiva għandhom jiġu rikonoxxuti mill-awtorità kompetenti jew minn entità maħtura mill-Istat Membru konċernat. Ir-rikonoxximent għandu jkun ibbażat fuq kriterji ta' indipendenza, kompetenza u imparzjalità. Madankollu, f'każijiet fejn il-kompetenza partikolari tkun estremament rara, għandha tiġi permessa eċċezzjoni għal din ir-regola wara li tingħata opinjoni pożittiva mill-Kummissjoni skond il-proċedura regolatorja msemmija fl-Artikolu 32(2).

Il-kriterju ta' indipendenza ma' japplikax fil-każ tat-taħriġ imsemmi fl-Artikolu 23(5) u (6).

3. L-awtorità kompetenti għandha tiżgura l-pubblikazzjoni u l-aġġornament ta' reġistru ta' persuni u entitajiet li ġew akkreditati jew rikonoxxuti taħt din id-Direttiva.

Artikolu 21

Deċiżjonijiet ta' l-awtorità kompetenti

1. L-awtorità kompetenti għandha tiddikjara r-raġunijiet għad-deċiżjonijiet tagħha.

2. L-awtorità kompetenti għandha tiżgura li tiġi mwaqqfa proċedura amministrattiva ta' appell li tippermetti lil min jimpjega u lis-sewwieqa jitolbu reviżjoni ta' deċiżjoni relatata ma' kwalukwe applikazzjoni taħt din id-Direttiva.

3. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-passi meħtieġa sabiex jiżguraw ir-reviżjoni ġudizzjarja tad-deċiżjonijiet meħuda minn awtorità kompetenti.

Artikolu 22

Reġistri u skambju ta' informazzjoni

1. L-awtoritajiet kompetenti għandhom ikunu meħtieġa li:

(a) jżommu reġistru, jew jiżguraw li jżommu reġistru tal-liċenzji kollha maħruġa, aġġornati, mġedda, skaduti, emendati, sospiżi, rtirati jew rappurtati mitlufa, misruqa jew meqruda. Dan ir-reġistru għandu jkollu fih *data* preskritta mit-Taqsima 4 ta' l-Anness I għal kull liċenzja, li għandha tkun disponibbli bl-użu tan-numru nazzjonali mogħti lil kull sewwieq. Għandu jiġi aġġornat regolarment.

(b) tipprovdi, fuq talba motivata, lill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri l-oħra, lill-Aġenzija jew lil min jimpjega lis-sewwieqa, l-informazzjoni dawr l-istatus ta' tali liċenzji.

2. Kull impriża ferrovjarja u amministratur ta' l-infrastruttura għandhom ikunu meħtieġa li:

(a) jżommu reġistru, jew jiżguraw li jinżamm reġistru, taċ-ċertifikati kollha maħruġa, aġġornati, imġedda, emendati, skaduti, sospiżi, irtirati jew rappurtati mitlufa, misruqa jew meqruda. Dan ir-reġistru għandu jkollu fih id-*data* preskritta mit-Taqsima 4 ta' l-Anness I ta' kull ċertifikat, kif ukoll *data* relatata mal-kontrolli perjodiċi previsti fl-Artikolu 16. Għandu jiġi aġġornat regolarment.

(b) jikkoperaw ma' l-awtorità kompetenti ta' l-Istat Membru fejn ikunu domiċiljati sabiex jiskambjaw informazzjoni ma' l-awtorità kompetenti u jagħtuha aċċess għad-*data* meħtieġa;

(ċ) jipprovdu informazzjoni dwar il-kontenut ta' tali ċertifikati lill-awtoritajiet kompetenti ta' l-Istati Membri l-oħra fuq talba tagħhom, meta din tkun mitluba bħala konsegwenza ta' l-attivitajiet transnazzjonali tagħhom.

3. Is-sewwieqa tal-ferroviji għandhom ikollhom aċċess għad-*data* li tikkonċernahom li tkun miżmuma fir-reġistri ta' l-awtoritajiet kompetenti u ta' impriżi ferrovjarji u għandhom jiġu provduti b'kopja ta' dik id-*data* fuq talba.

4. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkoperaw ma' l-Aġenzija sabiex tiġi żgurata l-interoperabbiltà tar-reġistri previsti fil-paragrafi 1 u 2.

Għal dan il-għan, sa l-4 ta' Diċembru 2008, il-Kummissjoni għandha tadotta, abbażi ta' abbozz preparat mill-Aġenzija, il-parametri bażiċi tar-reġistri li għandhom jiġu stabbiliti, bħad-*data* li għandha tiġi reġistrata, il-format tagħhom u l-protokoll dwar l-iskambju tad-*data*, id-drittijiet ta' aċċess, it-tul ta' żmien taż-żamma tad-*data* u l-proċeduri li għandhom jiġu segwiti f'każijiet ta' falliment. Dawn il-miżuri, imfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi jissuplimentawha, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 32(3).

5. L-awtoritajiet kompetenti, l-amministraturi ta' l-infrastruttura u l-impriżi ferrovjarji għandhom jiżguraw li r-reġistri previsti fil-paragrafi (1) u (2) u l-modi ta' operazzjoni ta' tali reġistri jkunu konformi mad-Direttiva 95/46/KE.

6. L-Aġenzija għandha tiżgura li s-sistema stabbilita taħt il-paragrafu 2(a) u (b), tkun konformi mar-Regolament (KE) Nru 45/2001.

KAPITOLU VI

TAĦRIĠ U EŻAMI TA' SEWWIEQA

Artikolu 23

Taħriġ

1. It-taħriġ tas-sewwieqa għandu jinkludi parti relatata mal-liċenzja u li tirrifletti l-konoxxenza professjonali ġenerali kif deskritt fl-Anness IV, u parti relatata maċ-ċertifikat u li tirrifletti l-konoxxenza professjonali speċifika, kif deskritt fl-Annessi V u VI.

2. Il-metodu ta' taħriġ għandu jissodisfa l-kriterji stabbiliti fl-Anness III.

3. L-objettivi dettaljati tat-taħriġ huma ddefiniti fl-Anness IV għal-liċenzja, u fl-Annessi V u VI għaċ-ċertifikat. Dawn l-objettivi dettaljati ta' taħriġ jistgħu jiġu supplimentati:

(a) bit-*TSIs* relevanti adottati skond id-Direttiva 96/48/KE jew id-Direttiva 2001/16/KE. F'dan il-każ, il-Kummissjoni għandha tiżgura l-konsistenza bejn it-*TSIs* u l-Annessi IV, V u VI; jew,

(b) bil-kriterji proposti mill-Aġenzija skond l-Artikolu 17 tar-Regolament (KE) Nru 881/2004. Dawn il-kriterji, imfassla biex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi jissuplimentawha, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju imsemmija fl-Artikolu 32(3).

4. Skond l-Artikolu 13 tad-Direttiva 2004/49/KE, l-Istati Membri għandhom jieħdu passi sabiex jiżguraw li s-sewwieqa kandidati jkollhom aċċess ekwu u non-diskriminatorju għat-taħriġ meħtieġ sabiex jissodisfaw il-kondizzjonijiet sabiex jiksbu l-liċenzja u ċ-ċertifikat.

5. Il-kompiti ta' taħriġ relatati mal-konoxxenza professjonali ġenerali kif previst fl-Artikolu 11(4) għandhom jitwettqu minn persuni jew entitajiet akkreditati jew rikonoxxuti skond l-Artikolu 20. Il-kompiti ta' taħriġ relatati mal-konoxxenza lingwistika kif previst fl-Artikolu 12 u mal-konoxxenza professjonali dwar it-tagħmir mobbli kif previst fl-Artikolu 13(1) għandhom jitwettqu minn persuni jew entitajiet akkreditati jew rikonoxxuti konformement ma' l-Artikolu 20.

6. Il-kompiti ta' taħriġ relatati mal-konoxxenza ta' l-infrastruttura kif previst fl-Artikolu 13(2), inkluża l-konoxxenza tar-rotot u tar-regoli u proċeduri operattivi, għandhom jitwettqu minn persuni jew entitajiet akkreditati jew rikonoxxuti mill-Istat Membru fejn tinsab l-infrastruttura.

7. Fir-rigward ta' liċenzja, is-sistema ġenerali għar-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali stabbilita bid-Direttiva tal-Kunsill 2005/36/KE għandha tibqa' tapplika għar-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali ta' sewwieqa li jkunu ċittadini ta' Stat Membru u akkwistaw iċ-ċertifikat ta' taħriġ tagħhom f'pajjiż terz.

8. Għandu jiġi stabbilit proċess ta' taħriġ kontinwu sabiex jiġi żgurat li l-kompetenzi tal-persunal jinżammu, skond il-punt 2(e) ta' l-Anness III tad-Direttiva 2004/49/KE.

Artikolu 24

Spejjeż ta' taħriġ

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jittieħdu l-miżuri meħtieġa sabiex jiġi żgurat li l-investimenti magħmulha minn impriża ferrovjarja jew minn amministratur ta' infrastruttura għat-taħriġ ta' sewwieq ma jkunux ta' qligħ mhux dovut għal impriża ferrovjarja oħra jew għal amministratur ta' infrastruttura ieħor, fil-każ li dak is-sewwieq jitlaq volontarjament l-impriża ferrovjarja jew l-amministratur ta' l-infrastruttura ta' l-ewwel biex imur ma' l-impriża ferrovjarja jew ma' l-amministratur ta' infrastruttura ta' l-aħħar.

2. Għandha tingħata attenzjoni partikolari lill-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu fir-rapport previst fl-Artikolu 33, b'mod partikolari fir-rigward tal-punt (f) tiegħu.

Artikolu 25

Eżamijiet

1. L-eżamijiet u l-eżaminaturi intiżi għall-finijiet ta' kontroll tal-kwalifiki meħtieġa għandhom jiġu determinati:

(a) għall-parti relatata mal-liċenzja: mill-awtorità kompetenti meta tistabbilixxi l-proċedura li għandha tiġi segwita sabiex tinkiseb liċenzja skond l-Artikolu 14(1).

(b) għall-parti relatata maċ-ċertifikat: mill-impriża ferrovjarja jew mill-amministratur ta' l-infrastruttura meta jistabbilixxu l-proċedura li għandha tiġi segwita sabiex jinkiseb ċertifikat skond l-Artikolu 15.

2. L-eżamijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu sorveljati minn eżaminaturi kompetenti, akkreditati jew rikonoxxuti skond l-Artikolu 20; għandhom ikunu organizzati b'tali mod li jiġi evitat kwalunkwe konflitt ta' interesi.

3. Il-valutazzjoni tal-konoxxenza ta' l-infrastruttura, inkluża l-konoxxenza tar-rotot u tar-regoli ta' operazzjoni, għandha ssir minn persuni jew entitajiet akkreditati jew rikonoxxuti mill-Istat Membru fejn tinsab l-infrastruttura.

4. L-eżamijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom jiġu organizzati b'tali mod li jiġi evitat kwalunkwe konflitt ta' interessi, mingħajr preġudizzju għall-possibbiltà li l-eżaminatur jista' jappartjeni għall-impriża ferrovjarja jew għall-amministratur ta' l-infrastruttura li jagħtu ċ-ċertifikat.

5. L-għażla ta' l-eżaminaturi u ta' l-eżamijiet tista' tkun suġġetta għal kriterji Komunitarji stabbiliti fuq il-bażi ta' abbozz preparat mill-Aġenzija. Dawn il-miżuri, imfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva, billi jissupplimentawha, għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 32(3). Għal raġunijiet imperattivi ta' urġenza, il-Kummissjoni tista' tirrikorri għall-proċedura ta' urġenza msemmija fl-Artikolu 32(4).

Fin-nuqqas ta' dawn il-kriterji Komunitarji, l-awtoritajiet kompetenti għandhom jistabbilixxu kriterji nazzjonali.

6. Għandhom isiru eżamijiet teoriċi u prattiċi fl-aħħar tal-kors ta' taħriġ. Il-kapaċità ta' sewqan għandha tiġi valutata f'testijiet ta' sewqan fuq ir-retikolat. Jistgħu jintużaw ukoll simulaturi sabiex tiġi eżaminata l-applikazzjoni tar-regoli operattivi u l-prestazzjoni tas-sewwieq f'sitwazzjonijiet partikolarment diffiċli.

KAPITOLU VII

VALUTAZZJONI

Artikolu 26

Standards ta' kwalità

L-awtoritajiet kompetenti għandhom jiżguraw li l-attivitajiet kollha assoċjati mat-taħriġ, mal-valutazzjoni ta' ħiliet u ma' l-aġġornament ta' liċenzji u ċertifikati jkunu suġġetti għal monitoraġġ kontinwu taħt sistema ta' *standards* ta' kwalità. Din id-dispożizzjoni ma tapplikax għal attivitajiet diġà koperti mis-sistemi ta' mmaniġġar ta' sigurtà stabbiliti mill-impriżi ferrovjarji u mill-amministraturi ta' l-infrastruttura skond id-Direttiva 2004/49/KE.

Artikolu 27

Valutazzjoni indipendenti

1. Għandha ssir valutazzjoni indipendenti tal-proċeduri għall-akkwist u għall-valutazzjoni tal-konoxxenza u kompetenzi professjonali, u tas-sistema għall-ħruġ ta' liċenzji u ċertifikati, f'kull Stat Membru f'intervall ta' mhux aktar minn ħames snin. Dan ma għandux japplika għal attivitajiet diġà koperti mis-sistemi ta' mmaniġġar ta' sigurtà stabbiliti mill-impriżi ferrovjarji u mill-amministraturi ta' l-infrastrutturi skond id-Direttiva 2004/49/KE. Il-valutazzjoni għandha ssir minn persuni kwalifikati li m'humiex involuti huma stess fl-attivitajiet konċernati.

2. Ir-riżultati ta' dawn il-valutazzjonijet indipendenti għandhom jiġu dokumentati kif dovut u komunikati lill-awtoritajiet kompetenti konċernati. Jekk jeħtieġ, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa sabiex jirrimedjaw għal kwalunkwe nuqqas li jiġi skopert mill-valutazzjoni indipendenti.

IL-KAPITOLU VIII

MEMBRI OĦRA TA' EKWIPAĠĠ

Artikolu 28

Rapport fuq membri oħra ta' l-ekwipaġġ

1. L-Aġenzija għandha tidentifika, f'rapport li għandu jiġi ppreżentat sa l-4 ta' Ġunju 2009, u filwaqt li tieħu kont tat-TSI dwar l-operat u l-immaniġġar tat-traffiku żviluppati taħt id-Direttivi 96/48/KE u 2001/16/KE, il-profil u x-xogħol ta' membri oħra ta' l-ekwipaġġ li jwettqu xogħol kritiku għas-sikurezza u li l-kwalifiki professjonali tagħhom għaldaqstant jikkontribwixxu għas-sikurezza tal-ferroviji li għandhom jiġu rregolati fil-livell Komunitarju permezz ta' sistema ta' liċenzji u/jew ċertifikati li tista' tkun simili għas-sistema stabbilita b'din id-Direttiva.

2. Fuq il-bażi ta' dan ir-rapport il-Kummissjoni għandha sa l-4 ta' Ġunju 2010, tippreżenta rapport u, jekk ikun kunsiljabbli, tressaq proposta leġiżlattiva għal sistema ta' ċertifikazzjoni għal membri oħra ta' l-ekwipaġġ imsemmija fil-paragrafu 1.

KAPITOLU IX

KONTROLLI U SANZJONIJET

Artikolu 29

Kontrolli mill-awtorità kompetenti

1. L-awtorità kompetenti tista' fi kwalunkwe waqt tieħu passi sabiex tivverifika, fuq ferroviji li joperaw fiż-żona ta' ġurisdizzjoni tagħha, li s-sewwieq tal-ferrovija jkollu fil-pussess tiegħu id-dokumenti maħruġa skond din id-Direttiva.

2. Minkejja l-verifika kif previst fil-paragrafu 1, f'każ ta' negliġenza fuq il-post tax-xogħol l-awtorità kompetenti tista' tivverifika jekk is-sewwieq in kwistjoni jikkonformax mar-rekwiżiti stabbiliti fl-Artikolu 13.

3. L-awtorità kompetenti tista' tagħmel stħarriġ dwar il-konformità ma' din id-Direttiva minn sewwieqa, impriżi ferrovjarji, amministraturi ta' infrastrutturi, eżaminaturi u ċentri ta' taħriġ li jwettqu l-attivitajiet tagħhom fiż-żona ta' ġurisdizzjoni tagħha.

4. Jekk l-awtorità kompetenti ssib li sewwieq ma jibqax jissodisfax kondizzjoni waħda jew aktar minn dawk rekwiżiti, hija għandha tieħu l-miżuri li ġejjin:

(a) jekk tikkonċerna liċenzja maħruġa mill-awtorità kompetenti: l-awtorità kompetenti għandha tissospendi l-liċenzja. Is-sospensjoni għandha tkun temporanja jew permanenti skond l-iskala tal-problemi maħluqa għas-sigurtà tal-ferrovija. Għandha immedjatament tinforma lis-sewwieq konċernat u lil min iħaddmu dwar id-deċiżjoni, li għandha tkun motivata, tagħha, mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' reviżjoni previst fl-Artikolu 21. Għandha tindika l-proċedura li għandha tiġi segwita sabiex tinkiseb lura l-liċenzja;

(b) jekk tikkonċerna liċenzja maħruġa minn awtorità kompetenti fi Stat Membru ieħor, l-awtorità kompetenti għandha tavviċina lil dik l-awtorità u tipprovdi talba motivata li ssir ispezzjoni ulterjuri jew li tiġi sospiża l-liċenzja. L-awtorità kompetenti li tagħmel it-talba għandha tinforma lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet kompetenti l-oħrajn bit-talba tagħha. L-awtorità li ħarġet il-liċenzja in kwistjoni għandha tara li teżamina t-talba fi żmien erba' ġimgħat u tinnotifika lill-awtorità l-oħra bid-deċiżjoni tagħha. L-awtorità li ħarġet il-liċenzja għandha tinnotifika wkoll lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet kompetenti l-oħra bid-deċiżjoni. Kwalunkwe awtorità kompetenti tista' tipprojbixxi sewwieqa tal-ferroviji milli joperaw fit-territorju tagħha sakemm tasal in-notifika tad-deċiżjoni ta' l-awtorità emittenti;

(ċ) jekk tikkonċerna ċertifikat: l-awtorità kompetenti għandha tavviċina l-entità emittenti u titlob li ssir ispezzjoni ulterjuri jew li jiġi sospiż iċ-ċertifikat. L-entità emittenti għandha tieħu l-miżuri xierqa u tirrapporta lura lill-awtorità kompetenti fi żmien erba' ġimgħat. L-awtorità kompetenti tista' tipprojbixxi sewwieqa tal-ferroviji milli joperaw fiż-żona ta' ġurisdizzjoni tagħha sa meta jasal ir-rapport ta' l-entità emittenti, u għandha tinforma lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet kompetenti l-oħra b'dan.

Fi kwalunkwe każ, jekk l-awtorità kompetenti tikkunsidra li sewwieq partikolari joħloq theddida serja għas-sigurtà tal-ferroviji, għandha tieħu l-azzjoni meħtieġa immedjatament, bħal titlob lill-amministratur ta' l-infrastruttura sabiex iwaqqaf il-ferrovija u tipprojbixxi lis-sewwieq milli jaħdem fit-territorju tagħha sakemm ikun meħtieġ. Għandha tinforma lill-Kummissjoni u lill-awtoritajiet kompetenti l-oħrajn bi kwalunkwe deċiżjoni bħal din. Fil-każijiet kollha l-awtorità kompetenti, jew l-entità maħtura għal dan, għandha taġġorna r-reġistru previst fl-Artikolu 22.

5. Jekk awtorità kompetenti tikkonsidra li deċiżjoni meħuda minn awtorità kompetenti fi Stat Membru ieħor skond il-paragrafu 4 tonqos milli tikkonforma mal-kriterji relevanti, il-kwistjoni għandha tiġi riferita lill-Kummissjoni li għandha tagħti l-opinjoni tagħha fi żmien tliet xhur. Jekk meħtieġ, għandhom jiġu proposti miżuri korrettivi lill-Istat Membru konċernat. F'każ ta' nuqqas ta' ftehim jew ta' vertenza, il-kwistjoni għandha tiġi riferita lill-Kumitat imsemmi fl-Artikolu 32(1), u l-Kummissjoni għandha tieħu dawk il-miżuri meħtieġa skond il-proċedura regolatorja msemmija fl-Artikolu 32(2). Stat Membru jista' jżomm fis-seħħ projbizzjoni kontra sewwieq milli jsuq fit-territorju tiegħu skond il-paragrafu 4 sakemm il-kwistjoni tiġi konkluża skond dan il-paragrafu.

Artikolu 30

Penali

Mingħajr preġudizzju għal penali jew proċeduri oħrajn stabbiliti bid-Direttiva, l-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar il-penali applikabbli għall-ksur tad-dispożizzjonijiet nazzjonali adottati skond din id-Direttiva u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex jiżguraw li dawn jiġu implementati. Il-penali previsti għandhom ikunu effettivi, proporzjonati, non-diskriminatorji u dissważivi. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni b'dawk id-dispożizzjonijiet mhux aktar tard mid-data speċifikata fl-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 36(1) u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien dwar kwalunkwe emendament sussegwenti li jolqothom.

KAPITLU X

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 31

Adattament ta' l-Annessi

1. Il-miżuri mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva billi jiġu adattati l-Annessi għall-progress xjentifiku u tekniku għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 32(3). Għal raġunijiet imperattivi ta' urġenza, il-Kummissjoni tista' tuża il-proċedura ta' urġenza msemmija fl-Artikolu 32(4).

2. Meta l-adattamenti jikkonċernaw il-kondizzjonijiet ta' saħħa u sikurezza, jew il-kompetenzi professjonali, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-imsieħba soċjali jiġu konsultati qabel il-preparazzjoni tagħhom.

Artikolu 32

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-Kumitat stabbilit bl-Artikolu 21 tad-Direttiva 96/48/KE.

2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikoli 5 u 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, b'kont meħud ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Il-perijodu stabbilit mill-Artikolu 5(6) tad-Deċiżjoni 1999/468/KE għandu jkun ta' tliet xhur.

3. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikolu 5a(1) sa (4), u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, b'kont meħud tad-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

4. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandhom japplikaw l-Artikolu 5a(1), (2), (4) u (6), u l-Artikolu 7 tad-Deċiżjoni 1999/468/KE, b'kont meħud tad -dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 8 tagħha.

Artikolu 33

Rapport

L-Aġenzija għandha tivvaluta l-iżvilupp taċ-ċertifikazzjoni tas-sewwieqa tal-ferroviji skond din id-Direttiva. Hija għandha tippreżenta lill-Kummissjoni, mhux aktar tard minn erba' snin minn wara l-adozzjoni tal-parametri bażiċi tar-reġistri, previsti fl-Artikolu 22(4), rapport li jkun fih, fejn opportun, it-titjib li għandu jsir fis-sistema fir-rigward:

(a) tal-proċeduri tal-ħruġ tal-liċenzji u taċ-ċertifikati,

(b) ta' l-akkreditament taċ-ċentri ta' taħriġ u ta' eżaminaturi,

(ċ) tas-sistema ta' kwalità stabbilita mill-awtoritajiet kompetenti,

(d) tar-rikonoxximent reċiproku ta' ċertifikati,

(e) ta' l-adegwatezza tar-rekwiżiti ta' taħriġ speċifikati fl-Annessi IV, V u VI fir-rigward ta' l-istruttura tas-suq u l-kategoriji msemmija fl-Artikolu 4(2)(a),

(f) ta' l-interkonnessjoni bejn ir-reġistri u tal-mobbiltà fis-suq tax-xogħol.

Barra minn hekk, f'dan ir-rapport l-Aġenzija tista', jekk xieraq, tirrakkomanda miżuri fir-rigward ta' l-eżami teoriku u prattiku tal-konoxxenza professjonali ta' l-applikanti għaċ-ċertifikat armonizzat għal tagħmir mobbli u għall-infrastruttura relevanti.

Il-Kummissjoni għandha tieħu l-miżuri xierqa abbażi ta' dawn ir-rakkomandazzjonijiet u għandha tipproponi, jekk meħtieġ, bidliet għal din id-Direttiva.

Artikolu 34

L-użu ta' smartcards

Sa l-4 ta' Diċembru 2012, l-Aġenzija għandha teżamina l-possibbiltà li tintuża *smartcard* li tikkombina l-liċenzja u ċ-ċertifikati previsti fl-Artikolu 4 u għandha tipprepara analiżi tal-benefiċċji meta mqabbla ma' l-ispejjeż.

Il-miżuri mfassla sabiex jemendaw elementi mhux essenzjali ta' din id-Direttiva u li jikkonċernaw l-ispeċifikazzjonijiet tekniċi u operattivi għal tali *smartcard*, għandhom jiġi adottati fuq il-bażi ta' abbozz preparat mill-Aġenzija u skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju msemmija fl-Artikolu 32(3).

Jekk l-implimentazzjoni ta' l-i*smartcard* ma tkunx tinvolvi ebda modifika għal din id-Direttiva jew għall-Annessi magħha, l-ispeċifikazzjonijiet ta' l-i*smartcard* għandhom jiġu adottati skond il-proċedura regolatorja bi skrutinju imsemmija fl-Artikolu 32(2).

Artikolu 35

Kooperazzjoni

L-Istati Membri għandhom jgħinu lil xulxin fl-implementazzjoni ta' din id-Direttiva. L-awtoritajiet kompetenti għandhom jikkooperaw tul din il-fażi ta' implementazzjoni.

L-Aġenzija għandha tassisti din il-koperazzjoni u torganizza laqgħat xierqa mar-rappreżentanti ta' l-awtoritajiet kompetenti.

Artikolu 36

Implementazzjoni

1. L-Istati Membri għandhom iġibu fis-seħħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa sabiex ikunu konformi ma' din id-Direttiva qabel l-4 ta' Diċembru 2009. Huma għandhom minnufih jikkomunikawhom lill-Kummissjoni.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, dawn għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn tali referenza fl-okkażjoni tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi kif issir tali referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet prinċipali tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva. Il-Kummissjoni għandha tgħarraf lill-Istati Membri l-oħra b'dan

3. L-obbligi tat-traspożizzjoni u ta' l-implementazzjoni ta' din id-Direttiva m'għandhomx japplikaw għal Ċipru u għal Malta billi ma hemm l-ebda sistema ferrovjarja stabbilita fit-territorji tagħhom.

Artikolu 37

Dħul gradwali u perijodi ta' tranżizzjoni

Din id-Direttiva għandha tiddaħħal b'mod gradwali kif indikat hawn taħt.

1. Ir-reġistri previsti fl-Artikolu 22 għandhom jiġu stabbiliti fi żmien sentejn mill-adozzjoni tal-parametri bażiċi tar-reġistri previsti fl-Artikolu 22(4).

2. (a) Fi żmien sentejn mill-adozzjoni tal-parametri bażiċi tar-reġistri previsti fl-Artikolu 22(4), iċ-ċertifikati jew il-liċenzji għandhom jinħarġu skond din id-Direttiva lis-sewwieqa li jwettqu servizzi transkonfinali, servizzi ta' kabotaġġ jew ta' ġarr ta' merkanzija fi Stat Membru ieħor, jew jaħdmu f'almenu żewġ Stati Membri, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-punt 3.

Minn dik l-istess data, is-sewwieqa kollha tal-ferroviji li jwettqu s-servizzi elenkati hawn fuq, inklużi dawk li għadhom mingħajr liċenzja jew ċertifikat skond din id-Direttiva, għandhom jikkonformaw mal-kontrolli perjodiċi kif previst fl-Artikolu 16.

(b) Fi żmien sentejn mill-istabbiliment tar-reġistri previsti fil-punt 1, iċ-ċertifikati jew il-liċenzji ġodda kollha għandhom jinħarġu skond din id-Direttiva, mingħajr preġudizzju għad-dispożizzjonijiet tal-punt 3.

(ċ) Fi żmien seba' snin mill-istabbiliment tar-reġistri previsti fil-punt 1, is-sewwieqa kollha għandhom ikollhom fil-pussess tagħhom liċenzji u ċertifikati konformement ma' din id-Direttiva. L-entitajiet emittenti għandhom jieħdu kont tal-kompetenzi professjonali kollha diġà miksuba minn kull sewwieq b'tali mod li dan ir-rekwiżit ma joħloqx piżijiet amministrattivi u finanzjarji bla ħtieġa. Id-drittijiet ta' sewqan mogħtija qabel lil sewwieqa għandhom jiġu kemm jista' jkun salvagwardati. L-entitajiet emittenti jistgħu madankollu jiddeċiedu, għal sewwieqa individwali jew gruppi ta' sewwieqa, skond il-każ, li jkunu meħtieġa eżamijiet u/jew taħriġ addizzjonali sabiex jinkisbu liċenzji u/jew ċertifikati skond din id-Direttiva.

3. Is-sewwieqa, awtorizzati skond id-dispożizzjonijiet li kienu japplikaw qabel l-applikazzjoni tal-punt 2(a) jew (b), jistgħu jkomplu bl-attivitajiet professjonali tagħhom abbażi tad-drittijiet tagħhom, u mingħajr l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Diretiva, sa seba' snin mill-istabbiliment tar-reġistri previsti fil-punt 1.

Fil-każ ta' apprendisti li bdew programm approvat ta' edukazzjoni u taħriġ jew kors ta' taħriġ approvat qabel l-applikazzjoni tal-punt 2(a) jew (b), l-Istati Membri jistgħu jiċċertifikaw lil dawn is-sewwieqa skond id-dispożizzjonijiet nazzjonali eżistenti.

Għas-sewwieqa u l-apprendisti msemmija f'dan il-punt, l-awtorità kompetenti jew l-awtoritajiet involuti jistgħu, f'każijiet eċċezzjonali, jagħtu eżenzjonijiet mir-rekwiżiti mediċi stabbiliti fl-Anness II. Il-validità ta' kwalunkwe liċenzja maħruġa b'tali eżenzjoni għandha tkun limitata għat-territorju ta' l-Istati Membri konċernati.

4. L-awtoritajiet kompetenti, l-impriżi ferrovjarji u l-amministraturi ta' infrastrutturi għandhom jiżguraw l-applikazzjoni gradwali ta' kontrolli perjodiċi li jikkorrispondu għal dawk previsti fl-Artikolu 16 għal sewwieqa li m'għandhomx liċenzji u ċertifikati konformement ma' din id-Direttiva.

5. Fejn hekk ikun mitlub minn Stat Membru, il-Kummissjoni għandha titlob lill-Aġenzija, b'konsultazzjoni ma' dak l-Istat Membru, sabiex tagħmel analiżi spejjeż-benefiċċji għall-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għal sewwieqa ta' ferroviji li joperaw esklussivament fit-territorju ta' dak l-Istat Membru. L-analiżi spejjeż-benefiċċji għandha tkopri perijodu ta' 10 snin. Din l-analiżi spejjeż-benefiċċji għandha tiġi preżentata lill-Kummissjoni fi żmien sentejn mill-istabbiliment tar-reġistri previsti fil-punt 1.

Jekk din l-analiżi spejjeż-benefiċċji turi li l-ispejjeż ta' l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet ta' din id-Direttiva għal tali sewwieqa jipprevalixxu fuq il-benefiċċji, il-Kummissjoni għandha, skond il-proċedura regolatorja stabbilita fl-Artikolu 32(2), tadotta deċiżjoni fi żmien 6 xhur mill-preżentazzjoni tar-riżultati ta' din l-analiżi spejjeż-benefiċċji. Id-deċiżjoni tista' tkun li d-dispożizzjonijiet tal-punt 2(b) u (ċ) ta' dan l-Artikolu, ma jkollhomx jiġu applikati għal tali sewwieqa ta' ferroviji għal perijodu sa għaxar snin fit-territorju ta' l-Istat Membru konċernat.

Mhux aktar tard minn 24 xahar qabel l-iskadenza ta' dan il-perijodu temporanju ta' eżenzjoni, il-Kummissjoni, b'kont meħud ta' l-iżviluppi relevanti fis-settur tal-ferroviji fl-Istat Membru konċernat, tista', skond il-proċedura regolatorja stabbilita fl-Artikolu 32(2), titlob lill-Aġenzija sabiex tagħmel analiżi spejjeż-benefiċċji oħra, li tkun jkollha tiġi preżentata lill-Kummissjoni mhux aktar tard minn 12-il xahar qabel l-iskadenza ta' dan il-perijodu temporanju ta' eżenzjoni. Il-Kummissjoni għandha tieħu deċiżjoni skond din il-proċedura deskritta fis-subparagrafu ta' dan il-punt.

Artikolu 38

Dħul fis-seħħ

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fil-jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 39

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Strasburgu, 23 ta' Ottubru 2007.

Għall-Parlament Ewropew	*Għall-Kunsill*
Il-President	*Il-President*
H.-G. PÖTTERING	M. LOBO ANTUNES

ANNESS I

MUDELL KOMUNITARJU TAL-LIĊENZJA U Ċ-ĊERTIFIKAT KOMPLEMENTARI ARMONIZZAT

1. KARATTERISTIĊI TAL-LIĊENZJA

Il-karatteristiċi fiżiċi tal-liċenzja tas-sewwieq tal-ferroviji għandhom ikunu konformi ma' l-istandards 7810 u 7816-1 ta' l-ISO.

Il-kartonċina għandha tkun tal-polikarbonat.

Il-metodi ta' verifika tal-karatteristiċi tal-liċenzji tas-sewqan sabiex jiġi żgurat li jkunu skond l-istandards internazzjonali għandhom ikunu konformi ma' l-istandard 10373 ta' l-ISO.

2. KONTENUT TAL-LIĊENZJA

Il-faċċata tal-liċenzja għandu jkollha:

(a) il-kliem "Liċenzja ta' sewwieq tal-ferroviji" stampati b'tipa kbira fil-lingwa jew lingwi ta' l-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja;

(b) l-isem ta' l-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja;

(ċ) il-marka li tiddistingwi l-Istat Membru li joħroġ il-liċenzja skond il-kodiċi 3166 ta' l-ISO tal-pajjiż, stampata fin-negattiv f'rettangolu ikħal u mdawra minn 12-il kewkba safra;

(d) l-informazzjoni speċifika għall-liċenzja maħruġa, innumerata kif ġej:

(i) il-kunjom tad-detentur;

(ii) isem/ismijiet oħra tad-detentur;

(iii) id-data u l-post tat-twelid tad-detentur;

(iv) — id-data tal-ħruġ tal-liċenzja;

— id-data ta' l-iskadenza tal-liċenzja;

— l-isem ta' l-awtorità emittenti;

— in-numru ta' referenza assenjat lill-impjegat minn min iħaddmu (fakoltattiv);

(v) in-numru tal-liċenzja li jagħti aċċess għad-*data* fir-reġistru nazzjonali;

(vi) ritratt tad-detentur;

(vii) il-firma tad-detentur;

(viii) il-post permanenti tar-residenza jew l-indirizz postali tad-detentur (fakoltattiv);

(e) il-kliem "Mudell tal-Komunitajiet Ewropej" fil-lingwa jew lingwi ta' l-Istat Membru li qed joħroġ il-liċenza u l-kliem "Liċenza tas-sewqan tal-ferroviji" fil-lingwi l-oħra tal-Komunità, stampati bl-isfar sabiex jiffurmaw l-isfond tal-liċenza;

(f) il-kuluri ta' referenza:

— ikħal: ikħal Pantone Reflex,

— isfar: isfar Pantone;

(g) informazzjoni addizzjonali, jew restrizzjonijiet mediċi għall-użu imposti minn awtorità kompetenti skond l-Anness II, f'forma ta' kodiċi.

Il-kodiċi għandhom jiġu deċiżi mill-Kummissjoni, skond il-proċedura regolatorja msemmija fl-Artikolu 32(2) abbażi ta' rakkomandazzjoni mill-Aġenzija.

3. ĊERTIFIKAT

Iċ-ċertifikat għandu jkollu:

(a) il-kunjom tad-detentur;

(b) isem/ismijiet oħra tad-detentur;

(ċ) id-data u l-post tat-twelid tad-detentur;

(d) — id-data tal-ħruġ taċ-ċertifikat;

— id-data ta' l-iskadenza taċ-ċertifikat;

— l-isem ta' l-awtorità emittenti;

— in-numru ta' referenza assenjat lill-impjegat minn min iħaddmu (fakoltattiv);

(e) in-numru tal-liċenzja li jagħti aċċess għad-*data* fir-reġistru nazzjonali;

(f) ritratt tad-detentur;

(g) il-firma tad-detentur;

(h) il-post permanenti tar-residenza jew l-indirizz postali tad-detentur (fakoltattiv);

(i) l-isem u l-indirizz ta' l-impriża ferrovjarja jew ta' l-amministratur ta' l-infrastruttura li għalihom is-sewwieq ikun awtorizzat li jsuq il-ferroviji;

(j) il-kategorija li fiha s-sewwieq ikun intitolat li jsuq;

(k) it-tip jew tipi ta' tagħmir mobbli li d-detentur ikun awtorizzat li jsuq;

(l) l-infrastruttura li fuqa d-detentur ikun awtorizzat li jsuq;

(m) kwalunkwe informazzjoni jew restrizzjonijiet addizzjonali;

(n) kompetenzi lingwistiċi.

4. DATA MINIMA FIR-REĠISTRI NAZZJONALI

(a) Data relatata mal-liċenzja:

Id-*data* kollha li tidher fuq il-liċenzja u d-*data* marbuta mar-rekwiżiti ta' kontroll stabbiliti fl-Artikoli 11 u 16.

(b) *Data* relatata maċ-ċertifikat:

Id-*data* kollha li tidher fuq iċ-ċertifikat u d-*data* marbuta mar-rekwiżiti ta' kontroll stabbiliti fl-Artikoli 12, 13 u 16.

ANNESS II

REKWIŻITI MEDIĊI

1. REKWIŻITI ĠENERALI

1.1. Is-sewwieqa ma għandhom ikunu jbatu minn ebda kondizzjoni medika jew jieħdu ebda medikazzjoni, droga jew sustanza li aktarx jikkawżaw dawn li ġejjin:

— li jintilfu f'daqqa minn sensihom;

— tnaqqis fl-attenzjoni jew fil-konċentrazzjoni;

— inkapaċità f'daqqa;

— nuqqas ta' bilanċ jew koordinazzjoni;

— limitazzjoni sinifikattiva ta' mobbiltà.

1.2. Vista

Irid ikun hemm konformità mar-rekwiżiti li ġejjin fir-rigward tal-vista:

— akutezza viżiva megħjuna jew mhix: 1,0; minimu ta' 0,5 għall-agħar għajn;

— lentijiet korrettivi massimi: ipermetropija +5/mijopija -8. Huma awtorizzati derogi f'każijiet eċċezzjonali u wara li tkun inkisbet opinjoni ta' speċjalista ta' l-għajnejn. Imbagħad it-tabib jieħu d-deċiżjoni;

— vista viċina jew intermedja: suffiċjenti, kemm jekk megħjuna jew mhix;

— *contact lenses* u nuċċalijiet huma awtorizzati meta jkunu kontrollati perjodikament minn speċjalista;

— vista normali ta' kuluri: l-użu ta' test rikonoxxut, bħall-Ishihara, kif ukoll ta' test ieħor rikonoxxut jekk meħtieġ;

— kamp viżiv: sħiħ;

— vista għaż-żewġ għajnejn; effikaċi; mhux meħtieġa meta persuna jkollha adattamenti adegwati u esperjenza ta' kumpens suffiċjenti. Biss jekk ikun tilef il-vista binokulari wara li jkun beda l-impjieg;

— vista binokulari: effikaċi;

— jingħarfu s-sinjali bil-kulur: it-test għandu jkun ibbażat fuq il-konoxxenza ta' kuluri waħedhom u mhux fuq differenzi relattivi;

— sensittività għall-kuntrasti: tajba;

— m'hemmx mard progressiv ta' l-għajnejn;

— *implants* ta' lentijiet, keratotomiji u keratektomiji ikunu permessi biss bil-kondizzjoni li jiġu kontrollati fuq bażi annwali jew f'intervalli deċiżi mit-tabib;

— kapaċità li l-għajnejn jifilħu għat-tgħammix;

— contact lenses tal-kulur u lentijiet fotokromatiċi ma jkunux permessi. Il-lentijiet-filtru għall-UV ikunu permessi.

1.3. Rekwiżiti għas-smigħ u għat-taħdit

Smigħ suffiċjenti konfermat minn awdjogramma, jiġifieri:

— smigħ tajjeb suffiċjenti sabiex ikun hemm konverżazzjoni fuq it-telefon u sabiex ikunu jistgħu jinstemgħu ħsejjes ta' twissija u messaġġi bir-radju.

Il-valuri li ġejjin għandhom jittieħdu bħala linji gwida:

— in-nuqqas ta' smigħ ma jridx ikun ogħla minn 40dB f'500 u 1 000 Hz;

— in-nuqqas ta' smigħ ma jridx ikun ogħla minn 45 dB f'2 000 Hz għall-widna bl-agħar konduzzjoni ta' ħoss bl-arja;

— l-ebda anomalija fis-sistema vestibolari;

— l-ebda difett kroniku fit-taħdit (minħabba li jrid isir skambju ta' messaġġi b'mod qawwi u ċar);

— l-użu ta' għajnuniet għas-smigħ ikun permess f'każijiet speċjali.

1.4. Tqala

Fl-eventwalità ta' tolleranza baxxa jew kondizzjoni patoloġika, it-tqala għandha titqies bħala raġuni għall-esklużjoni temporanja ta' sewwieqa. Għandhom jiġu applikati d-dispożizzjonijiet legali li jipproteġu sewwieqa fit-tqala.

2. KONTENUT MINIMU TA' L-EŻAMI QABEL IL-ĦATRA

2.1. Eżamijiet mediċi:

— eżami mediku ġenerali,

— eżami tal-funzjonijiet sensorjali (vista, smigħ, perċezzjoni tal-kuluri),

— testijiet tad-demm jew ta' l-urina, li fost oħrajn jinkludu eżami għad-dijabete millitis, sa fejn ikunu meħtieġa sabiex wieħed jiġġudika l-kondizzjoni fiżika tal-kandidat,

— Elettro-Kardjogramma (*ECG*) fuq il-persuna f'qagħda ta' mistrieħ,

— testijiet għal sustanzi psikotropiċi bħal drogi illeċiti jew medikazzjonijiet psikotropiċi u l-abbuż ta' l-alkoħol li jpoġġi fid-dubbju l-idoneità fiżika għall-impjieg,

— konoxxitivi: attenzjoni u konċentrazzjoni; memorja; perċezzjoni; raġunament,

— komunikazzjoni,

— psikomotorju: ħeffa ta' reazzjoni, koordinazzjoni ta' l-idejn.

2.2. Eżamijiet psikoloġiċi marbuta ma' l-impjieg

L-iskop ta' l-eżamijiet psikoloġiċi marbuta ma' l-impjieg huwa li jgħin fil-ħatra u fil-ġestjoni tal-persunal. Fid-determinazzjoni tal-kontenut tal-valutazzjoni psikoloġika, l-eżami jrid jivvaluta kemm is-sewwieq applikant ma jkollux nuqqasijiet psikoloġiċi stabbiliti marbuta ma' l-impjieg, partikolarment fil-kompetenzi operattivi jew fi kwalunkwe fattur relevanti ta' personalità, li aktarx ifixkluh fil-qadi mingħajr periklu tad-dmirijiet.

3. EŻAMIJIET PERJODIĊI WARA L-ĦATRA

3.1. Frekwenza

L-eżamijiet mediċi (idoneità fiżika) għandhom isiru mill-inqas kull tliet snin sa l-età ta' 55, u wara dan kull sena.

Addizzjonalment għal din il-frekwenza, it-tabib akkreditat jew rikonoxxut skond l-Artikolu 20 għandu jżid il-frekwenza ta' l-eżamijiet jekk is-saħħa tal-membru tal-persunal hekk teħtieġ.

Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 16(1) għandu jsir eżami mediku adegwat meta jkun hemm raġuni għaliex wieħed jiddubita li d-detentur tal-liċenzja jew taċ-ċertifikat ma jkunx għadu jista' jissodisfa r-rekwiżiti mediċi stabbiliti fit-Taqsima I ta' l-Anness II.

Il-kondizzjoni fiżika għandha tiġi kontrollata regolarment u wara kwalunkwe inċident fuq ix-xogħol jew kwalunkwe perijodu ta' assenza wara inċident li jkun jinvolvi persuni. It-tabib akkreditat jew rikonoxxut skond l-Artikolu 20 jista' jiddeċiedi li jagħmel eżami mediku xieraq addizzjonali, partikolarment wara perijodu ta' 30 ġurnata ta' assenza minħabba mard. Min jimpjega għandu jitlob lit-tabib akkreditat jew rikonoxxut skond l-Artikolu 20 jikkontrolla l-kondizzjoni fiżika tas-sewwieq jekk min jimpjega kellu jirtira lis-sewwieq mis-servizz minħabba raġunijiet ta' sikurezza.

3.2. Kontenut minimu ta' l-eżami mediku perjodiku

Jekk is-sewwieq jikkonforma mal-kriterji meħtieġa għall-eżami ta' qabel l-impjieg, l-eżamijiet perjodiċi għandhom jinkludu bħala minimu:

— eżami mediku ġenerali,

— eżami tal-funzjonijiet sensorjali (vista, smigħ, perċezzjoni tal-kuluri),

— testijiet tad-demm jew ta' l-urina għall-iskoperta ta' dijabete mellitus u ta' kondizzjonijiet oħrajn kif indikat mill-eżami kliniku,

— testijiet għal sustanzi mediċinali fejn ikun klinikament indikat.

Barra minn hekk, huwa meħtieġ ECG fuq il-persuna f'qagħda ta' mistrieħ għal sewwieqa ta' aktar minn 40 sena.

ANNESS III

METODU TA' TAĦRIĠ

Għandu jkun hemm bilanċ tajjeb bejn it-taħriġ teoriku (fil-klassi u fid-dimostrazzjonijiet) u t-taħriġ prattiku (esperjenza fuq ix-xogħol, sewqan taħt superviżjoni u sewqan mingħajr superviżjoni fuq linji li jkunu magħluqin għall-finijiet ta' taħriġ).

It-taħriġ bl-għajnuna tal-kompjuter huwa aċċettat għal tagħlim individwali tar-regoli operattivi, tas-senjaletika, eċċ.

L-użu ta' simulaturi, għalkemm mhux obbligatorju, jista' jkun utli għat-taħriġ effikaċi tas-sewwieqa; dawn huma partikolarment utli għal taħriġ f'kondizzjonijiet ta' xogħol mhux normali jew għal regoli li huma applikati rarament. Għandhom vantaġġ partikolari fil-kapaċità tagħhom li jipprovdu l-kapaċità sabiex persuna titgħallimhom bil-prattika għal avvenimenti li għalihom ma jkunx jista' jingħata taħriġ fid-dinja reali. Fil-prinċipju, għandhom jiġu użati simulaturi ta' l-aħħar ġenerazzjoni.

Rigward il-kisba tal-konoxxenza tar-rotot, l-approċċ preferut huwa li sewwieq tal-ferroviji jakkumpanja sewwieq ieħor għal numru adegwat ta' vjaġġi fuq ir-rotta, matul il-jum kif ukoll bil-lejl. Fost metodi oħrajn, bħala alternattiva ta' metodu ta' taħriġ, jistgħu jintużaw *videos* tar-rotot kif jidhru mill-kabina tas-sewwieq.

ANNESS IV

KONOXXENZA PROFESSJONALI ĠENERALI U REKWIŻITI DWAR IL-LIĊENZJA

It-taħriġ ġenerali għandu l-objettivi li ġejjin:

— il-kisba tal-konoxxenza, inkluża dik tal-proċeduri, fir-rigward tat-teknoloġiji tal-ferroviji, inklużi l-prinċipji ta' sigurtà u l-filosofija wara r-regoli operattivi,

— il-kisba tal-konoxxenza, inkluża dik tal-proċeduri, fir-rigward tar-riskji marbuta ma' l-operazzjoni tal-ferroviji u l-modi varji li għandhom jintużaw kontrihom,

— il-kisba tal-konoxxenza, inkluża dik tal-proċeduri, fir-rigward tal-prinċipji li jiggwidaw modalità operattiva jew aktar tal-ferroviji,

— il-kisba tal-konoxxenza, inkluża dik tal-proċeduri, fir-rigward tal-ferroviji, kif inhuma magħmulin u r-rekwiżiti tekniċi fuq unitajiet ta' lokomozzjoni, vaguni, *coaches* u tagħmir mobbli ieħor.

Partikolarment, is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

— jifhmu r-rekwiżiti speċifiċi sabiex jaħdmu fil-professjoni ta' sewwieqa, l-importanza tagħha, u l-esiġenzi professjonali u personali tagħha (perijodi twal ta' xogħol, nuqqas mid-dar, eċċ.).

— japplikaw ir-regoli ta' sigurtà tal-persunal,

— jidentifikaw it-tagħmir mobbli,

— jafu u japplikaw metodu ta' ħidma b'mod preċiż,

— jidentifikaw id-dokumenti ta' referenza u ta' applikazzjoni (il-manwal tal-proċeduri u l-manwal tal-linji kif definiti fl-"Operazzjonijiet" tat-TSI, il-manwal tas-sewwieq, il-manwal f'każ ta' ħsara, eċċ.),

— jitgħallmu jġibu irwieħhom b'mod kompatibbli ma' responsabbiltajiet essenzjali għas-sigurtà,

— jidentifikaw il-proċeduri applikabbli f'każ ta' inċidenti li jinvolvu persuni,

— jiddistingwu l-perikli involuti fl-operazzjonijiet tal-ferroviji in ġenerali,

— jafu l-prinċipji li jirregolaw is-sigurtà tat-traffiku,

— japplikaw il-prinċipji bażiċi ta' l-elettroteknoloġija.

ANNESS V

KONOXXENZA PROFESSJONALI TA' TAGĦMIR MOBBLI U REKWIŻITI DWAR IĊ-ĊERTIFIKAT

Wara li jlestu minn taħriġ speċifiku relattivament għal tagħmir mobbli, is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi jwettqu l-kompiti li ġejjin.

1. TESTIJIET U KONTROLLI QABEL IT-TLUQ

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

— jiġbru d-dokumentazzjoni u t-tagħmir meħtieġ,

— jikkontrollaw il-kapaċitajiet ta' l-unità lokomotiva,

— jikkontrollaw l-informazzjoni mdaħħla fid-dokumenti abbord l-unità tal-ġbid,

— jiżguraw, billi jwettqu l-kontrolli u t-testijiet speċifikati, li l-unità lokomotiva tkun kapaċi tipprovdi l-qawwa lokomotiva meħtieġa, u li t-tagħmir tas-sigurtà jaħdem,

— jikkontrollaw id-disponibbiltà u l-funzjonalità tat-tagħmir ta' protezzjoni u ta' sigurtà preskritti fil-ħin tal-konsenja ta' lokomotiva jew fil-bidu ta' vjaġġ,

— iwettqu kwalunkwe operazzjoni ta' rutina ta' manutenzjoni preventiva.

2. KONOXXENZA TAT-TAGĦMIR MOBBLI

Sabiex joperaw lokomotiva, is-sewwieqa għandhom ikunu familjari mal-kontrolli u l-indikaturi kollha mqiegħda għad-dispożizzjoni tagħhom, b'mod partikolari dawk li jikkonċernaw:

— il-lokomozzjoni,

— l-ibbrejkjar,

— l-elementi marbuta mas-sigurtà tat-traffiku.

Sabiex jinstabu u jiġu identifikati anomaliji fit-tagħmir mobbli, sabiex dawn jiġu rappurtati u jiġi determinat x'inhu meħtieġ sabiex jissewwew, u f'ċerti każijiet, sabiex tittieħed azzjoni, is-sewwieqa għandhom ikunu familjari ma':

— l-istrutturi mekkaniċi,

— it-tagħmir ta' sospensjoni u ta' rbit,

— it-tagħmir tar-roti,

— it-tagħmir ta' sigurtà,

— it-tankijiet tal-karburant, is-sistema ta' l-alimentazzjoni tal-karburant, it-tagħmir ta' l-egżost,

— it-tifsira tal-marki fuq ġewwa u fuq barra tat-tagħmir mobbli, b'mod partikolari s-simboli użati għat-trasport ta' merkanzija perikoluża,

— is-sistemi ta' reġistrazzjoni tal-vjaġġ,

— is-sistemi elettriċi u pnewmatiċi,

— is-sistemi tal-kurrent u ta' tensjoni għolja,

— it-tagħmir ta' komunikazzjoni (bejn stazzjonijiet fissi u l-ferrovija, eċċ.),

— arranġamenti ta' vjaġġi,

- il-partijiet kostitwenti tat-tagħmir mobbli, l-iskop tagħhom, u l-apparat speċifiku tal-materjal miġbud, b'mod partikolari s-sistema sabiex twaqqaf il-ferrovija permezz tal-ftuħ tal-pajp tal-brejkijiet,
- is-sistema ta' l-ibbrejkjar,
- il-partijiet speċifiċi għall-unitajiet lokomotivi,
- il-katina lokomotiva, il-muturi u t-trasmissjoni.

3. IL-KONTROLLI TAL-BREJKIJIET

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

- jikkontrollaw u jikkalkolaw, qabel it-tluq, li l-qawwa tal-brejk tal-ferrovija tikkorrispondi għall-qawwa tal-brejk meħtieġa għal-linja, kif speċifikat fid-dokumenti tal-vettura,
- jikkontrollaw il-funzjonament tal-komponenti varji tas-sistema tal-brejkijiet ta' l-unità lokomotiva u tal-ferrovija, skond il-każ, qabel it-tluq, meta tiġi startjata l-ferrovija u waqt is-sewqan.

4. MOD OPERATTIV U VELOĊITÀ MASSIMA TAL-FERROVIJA FIR-RIGWARD TAL-KARATTERISTIĊI TAL-LINJA

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

- jieħdu nota ta' l-informazzjoni li tingħatalhom qabel it-tluq,
- jiddeterminaw il-mod ta' l-operazzjoni u l-limitu ta' veloċità tal-ferrovija abbażi tal-varjabili bħal-limiti ta' veloċità, kondizzjonijiet tat-temp jew bidliet fis-senjaletika.

5. IS-SEWQAN TAL-FERROVIJA B'MOD LI MA JAGĦMILX ĦSARA LILL-INSTALLAZZJONIJIET U LILL-VETTURI

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

- jużaw is-sistemi ta' kontroll kollha disponibbli skond ir-regoli applikabbli,
- jistartjaw il-ferrovija b'kont meħud tar-rabtiet ta' aderenza u qawwa,
- jużaw il-brejkijiet sabiex inaqqsu l-veloċità u jieqfu, b'kont meħud tat-tagħmir mobbli u l-installazzjonijiet.

6. ANOMALIJI

Is-sewwieqa għandhom:

- ikunu kapaċi li jkunu attenti għal okkorrenzi mhux normali fl-atteġġjament tal-ferrovija,
- ikunu kapaċi li jispezzjonaw il-ferrovija u jidentifikaw sinjali ta' anomaliji, jiddistingwu bejniethom, jirreaġixxu skond l-importanza relattiva tagħhom u jippruvaw jirrimedjawhom, filwaqt li jagħtu dejjem prijorità lis-sigurtà tat-traffiku tal-ferroviji u tal-persuni,
- jkunu jafu l-mezzi disponibbli ta' protezzjoni u komunikazzjoni.

7. IMPREVISTI U INĊIDENTI OPERATTIVI, NIRIEN U INĊIDENTI LI JINVOLVU PERSUNI

Is-sewwieqa għandhom:

- ikunu kapaċi li jieħdu passi sabiex jipproteġu u jsejħu għall-għajnuna f'każ ta' inċident li jinvolvi persuni fuq il-ferrovija,
- ikunu kapaċi li jiddeterminaw jekk il-ferrovija tkunx qiegħda ġġorr merkanzija perikoluża u jidentifikawha abbażi tad-dokumenti tal-ferrovija u l-listi tal-vaguni,
- jkunu jafu il-proċeduri marbuta ma' l-evakwazzjoni ta' ferrovija f'każ ta' emerġenza.

8. KONDIZZJONIJIET SABIEX JITKOMPLA L-VJAĠĠ WARA INĊIDENT LI JINVOLVI T-TAGĦMIR MOBBLI

Wara inċident, is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi jivvalutaw jekk il-vettura tistax tkompli ssuq u taħt liema kondizzjonijiet, sabiex jinfurmaw lill-amministratur ta’ l-infrastruttura b’dawk il-kondizzjonijiet kemm jista’ jkun malajr.

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi jiddeterminaw jekk hix meħtieġa valutazzjoni ta’ espert qabel ma l-ferrovija tkompli l-vjaġġ.

9. IMMOBBILIZZAZZJONI TAL-FERROVIJA

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi jieħdu miżuri sabiex jiżguraw li l-ferrovija, jew partijiet minnha, ma tistartjax jew ma tiċċaqlaqx għall-għarrieda, anki fl-aktar kondizzjonijiet diffiċli.

Barra minn hekk, is-sewwieqa għandhom ikollhom konoxxenza tal-miżuri li jistgħu jwaqqfu l-ferrovija jew partijiet minnha f’każ li din tistartja jew tiċċaqlaq għall-għarrieda.

ANNESS VI

KONOXXENZA PROFESSJONALI TA' L-INFRASTRUTTURA U REKWIŻITI DWAR IĊ-ĊERTIFIKAT

Kwistjonijiet relatati ma' l-infrastruttura

1. L-ITTESTJAR TAL-BREJKIJIET

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi jikkontrollaw u jikkalkolaw, qabel it-tluq, li l-qawwa tal-brejk tal-ferrovija tikkorrispondi għall-qawwa tal-brejk meħtieġa għal-linja, kif speċifikat fid-dokumenti tal-vettura.

2. TIP TA' OPERAZZJONI U VELOĊITÀ MASSIMA TAL-FERROVIJA SKOND IL-KARATTERISTIĊI TAL-LINJA

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

— jieħdu nota ta' l-informazzjoni li tingħatalhom, bħal-limiti ta' veloċità u kwalunkwe bidla fis-senjaletika,

— jiddeterminaw il-mod ta' l-operazzjoni u l-limitu ta' veloċità tal-ferrovija abbażi tal-karatteristiċi tal-linja.

3. KONOXXENZA TAL-LINJA

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi jantiċipaw problemi u jirreaġixxu b'mod adegwat f'termini ta' sigurtà u prestazzjonijiet oħrajn, bħall-puntwalità u l-aspetti ekonomiċi. Għalhekk għandhom ikollhom konoxxenza tajba tal-linji tal-ferrovija u ta' l-installazzjonijiet fuq ir-rotta tagħhom u ta' kwalunkwe rotta alternattiva miftiehma.

L-aspetti li ġejjin huma importanti:

— il-kondizzjonijiet operattivi (bdil tal-linji, sewqan unidirezzjonali, eċċ.),

— isir kontroll tar-rotta u jiġu kkonsultati d-dokumenti relevanti,

— l-identifikazzjoni tal-linji li jistgħu jintużaw għal ċertu tip ta' ċirkolazzjoni,

— ir-regoli applikabbli tat-traffiku u t-tifsira tas-sistema tas-senjaletika.

— ir-reġim ta' l-operazzjonijiet,

— is-sistema ta' blokk u r-regolamenti marbuta magħha,

— l-ismijiet ta' l-istazzjonijiet u l-pożizzjoni u l-avvistament mill-bogħod ta' stazzjonijiet u kaxxi tas-senjaletika sabiex jirregolaw is-sewqan skond il-ħtieġa,

— is-senjaletika ta' transizzjoni bejn sistemi operattivi jew ta' provvista ta' enerġija differenti,

— il-limiti ta' veloċità għall-kategoriji differenti ta' ferroviji misjuqa,

— il-profili topografiċi,

— il-kondizzjonijiet partikolari għall-ibbrejkjar, per eżempju fuq linji b'niżla qawwija,

— il-karatteristiċi operattivi partikolari: senjaletika speċjali, sinjali, kondizzjonijiet tat-tluq, eċċ.

4. REGOLAMENTI TAS-SIGURTÀ

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

— jistartjaw il-ferrovija biss meta l-kondizzjonijiet preskritti kollha jkunu sodisfatti (l-iskeda ta' ħin, l-ordni jew is-sinjal tat-tluq, l-operazzjoni tas-senjaletika jekk ikun meħtieġ, eċċ.),

— jimxu mas-senjaletika, mal-ġenb tal-linja u fil-kabina, jinterpretawha immedjatament u mingħajr żball, u jaġixxu magħha,

— imexxu l-ferrovija b'mod mingħajr periklu skond il-modi speċifiċi ta' operazzjoni: japplikaw modi speċjali jekk jingħadilhom, restrizzjonijiet temporanji ta' veloċità, jimxu fid-direzzjoni opposta, permess sabiex ma jiġux segwiti sinjali f'każ ta' periklu, jaqilbu operazzjonijiet, tidwir, jimxu ġewwa siti ta' bini, eċċ.,

— jirrispettaw waqfiet skedati jew supplimenatri, u jekk jeħtieġ jagħmlu operazzjonijiet supplimentari għall-passiġġieri waqt dawn il-waqfiet, l-aktar jiftħu u jagħlqu l-bibien.

5. IS-SEWQAN TAL-FERROVIJA

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi li:

— jkunu jafu l-ħin kollu l-pożizzjoni tal-ferrovija fuq il-linja,

— jużaw il-brejkijiet sabiex inaqqsu l-veloċità u jieqfu, b'kont meħud tat-tagħmir mobbli u l-installazzjonijiet,

— jirregolaw il-mixi tal-ferrovija skond il-programm tal-ħin u kwalunkwe ordni mogħti sabiex tiġi ffrankata l-enerġija, b'kont meħud tal-karatteristiċi ta' l-unità tal-ġbid, il-ferrovija, il-linja u l-ambjent.

6. ANOMALIJI

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

— jkunu attenti, sakemm tippermetti l-ħidma tal-ferrovija, għal okkorrenzi mhux normali fir-rigward ta' l-infrastruttura u l-ambjent: senjaletika, linji, provvista ta' l-enerġija, qsim min-naħa għall-oħra, l-inħawi tal-linja, traffiku ieħor,

— jkunu jafu d-distanzi partikolari sabiex jevitaw ostakli,

— jinfurmaw malajr kemm jista' jkun lill-amministratur ta' l-infrastruttura bil-post u n-natura ta' l-anomaliji osservati, filwaqt li jiżguraw li l-informazzjoni nftiehmet,

— b'kont meħud ta' l-infrastruttura, jiżguraw jew jieħdu miżuri sabiex jiżguraw, meta meħtieġ, is-sigurtà tat-traffiku u l-persuni.

7. IMPREVISTI U INĊIDENTI OPERATTIVI, NIRIEN U INĊIDENTI LI JINVOLVU PERSUNI

Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi:

— jieħdu passi sabiex jipproteġu u jsejħu għall-għajnuna f'każ ta' inċident li jinvolvi persuni,

— jiddeċiedu dwar fejn iwaqqfu l-ferrovija f'każ ta' nar u jiffaċilitaw, jekk tkun meħtieġa, l-evakwazzjoni tal-passiġġieri,

— jipprovdu malajr kemm jista' jkun informazzjoni utli dwar in-nar jekk dan ma jistax jiġi kkontrollat mis-sewwieq waħdu,

— jinfurmaw lill-amministratur ta' l-infrastruttura malajr kemm jista' jkun b'dawn il-kondizzjonijiet,

— jivvalutaw jekk l-infrastruttura tippermettix lill-vettura tkompli timxi u taħt liema kondizzjonijiet.

8. TESTIJIET TAL-LINGWA

Is-sewwieqa li jridu jikkomunikaw ma' l-amministratur ta' l-infrastruttura dwar kwistjonijiet essenzjali ta' sigurtà għandhom ikollhom kompetenzi lingwistiċi fil-lingwa indikata mill-amministratur ta' l-infrastruttura kkonċernat. Il-kompetenzi lingwistiċi tagħhom għandhom ikunu tali li jistgħu jikkomunikaw attivament u effettivament f'sitwazzjonijiet ta' rutina, avversi u ta' emerġenza.

Għandhom jkunu kapaċi jużaw il-messaġġi u l-metodu ta' komunikazzjoni speċifikat fl-"Operazzjonijiet" tat-TSI. Is-sewwieqa għandhom ikunu kapaċi jikkomunikaw fil-livell 3 tat-tabella li ġejja:

Livell tal-Lingwa u tal-Komunikazzjoni

Il-kwalifika orali f'lingwa tista' tiġi suddiviża f'ħames livelli:

Livell	Deskrizzjoni
5	— kapaċi tadatta meta titkellem ma' kwalunkwe interlokutur — kapaċi tagħti opinjoni — kapaċi tinnegozja — kapaċi tipperswadi — kapaċi tagħti parir
4	— kapaċi taffronta sitwazzjonijiet totalment imprevisti — kapaċi tassumi — kapaċi tesprimi opinjoni argumentata
3	— kapaċi taffronta sitwazzjonijiet prattiċi li jinvolvu element imprevist — kapaċi tiddeskrivi — kapaċi tkompli konversazzjoni sempliċi
2	— kapaċi taffronta sitwazzjonijiet sempliċi prattiċi — kapaċi ssaqsi — kapaċi twieġeb għall-mistoqsijiet
1	— kapaċi titkellem bl-użu ta' sentenzi memorizzati

ANNESS VII

FREKWENZA TA' L-EŻAMIJIET

Il-frekwenza minima tal-kontrolli perjodiċi għandha tkun kif ġejja:

(a) konoxxenza lingwistika (għal min ma jkunx imwieled fil-pajjiż konċernat): kull tliet snin jew wara kwalunkwe assenza ta' aktar minn sena;

(b) konoxxenza ta' l-infrastruttura (inkluża l-konoxxenza tar-rotot u r-regoli operattivi): kull tliet snin jew wara kwalunkwe assenza mir-rotta relevanti ta' aktar minn sena;

(ċ) konoxxenza tat-tagħmir mobbli: kull tliet snin.